

Miljøgodkendelse

Ændring af svineproduktion

Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming

24. februar 2021

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 20/6666

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL ÆNDRING OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER.....	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	11
REVURDERING	11
MEDDELELSESPLIGT	12
ØVRIGE FORHOLD	12
OFFENTLIGGØRELSE.....	12
KLAGEVEJLEDNING.....	12
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
INDLEDNING	14
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	14
Samdrift med andre husdyrbrug.....	15
Husdyrbrugets beliggenhed	15
Driftsbygninger	18
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal.....	19
Foder	22
Husdyrgødning	23
Ressourceforbrug	24
Affald	24
Spildevand/restvand.....	25
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	25
Lugt	25
Støj og rystelser	31
Støv, fluer og skadedyr.....	34
Fluer og skadedyr	35
Lys.....	35
Driftsforstyrrelser og uheld.....	35
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	36
Landskab og kulturmiljø	36
Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	39
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	43
OPHØR.....	51
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	51
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	52
SAMLET VURDERING.....	52
BILAG 1. SLØJFNING AF BORINGER	54
LOVGRUNDLAG	54
MILJØMINISTERIETS BEKENDTGØRELSE NR. 1260 AF 27. OKTOBER 2013.	54
KAPITEL 1 ALMINDELIGE BESTEMMELSER.....	54
KAPITEL 6 SLØJFNING AF BORINGER OG BRØNDE	54
BILAG 2. ORIENTERENDE STØJBeregninger	55
BILAG 3. OML	59
BILAG 4. LANDSKABSANALYSE.....	60
BILAG 5. MILJØKONSEKVENSRAPPORT (VEDLAGT SEPARAT).....	67

Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrproduktionen på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at ændring og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

På baggrund af ansøgningen inklusiv den udarbejdede miljøkonsekvensrapport har Esbjerg Kommune foretaget en samlet vurdering af ansøgningen. Denne vurdering fremgår af afsnittet *miljøteknisk beskrivelse og vurdering*. Af afsnittet fremgår også en begrundelse for de stillede vilkår.

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Godkendelse til ændring og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at svinebruget på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming kan ændres som ansøgt.

Pedersminde ønsker at ændre produktionen af søer, smågrise og slagtesvin på Tømmerbyvej 10 til udelukkende at omfatte slagtesvin. I den forbindelse tages flere eksisterende og udtjente staldanlæg ud af drift. Produktionen vil fortsætte i øvrige eksisterende stalde, og der ønskes mulighed for at opføre en ny stald, fire fodersiloer og en fortank til gylle.

Godkendelsen omfatter to scenarier, hvoraf kun det ene vælges:

Scenarie 1: Produktion af slagtesvin i tre eksisterende stalde efter stipladsmodellen. Flere eksisterende stalde tages ud af drift (visse nedrives). Produktionsarealet reduceres fra 4.640 m² til 1.552 m². Der etableres fire stk. 15 m høje fodersiloer og en nedgravet fortank (< 100 m³) ved eksisterende gyllebeholder.

Scenarie 2: Som scenarie 1, men der etableres desuden en ny stald til produktion af slagtesvin. Dermed reduceres produktionsarealet fra 4.640 m² til 2.086 m².

Godkendelsen meddeles efter § 16a i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbruget-loven).

Samtidig meddeles dispensation til at producere slagtesvin i eksisterende stald 2. Stalden er beliggende ca. 7 m fra naboskel mod syd, Tømmerbyvej 8. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming, matrikel nr. 18a Tømmerby By, Bramming. Ejendomsnummeret er 5610309717. Bedriftens CVR nr. er 28202911 og CHR nr. er 95194. Husdyrbruget ejes og drives af Pedersminde, c/o Aage Lauritzen, Hjortvadvej 11, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 222204 (produktion i eksisterende stalde) eller alternativt nr. 218748 (etablering af ny stald). Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 2	Slagtesvin, delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	946
Stald 3	Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33%/67%)	318
Stald 19	Slagtesvin, delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	350
Ny stald	Slagtesvin, delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	534

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
3. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
4. Inden etablering af den nye stald jf. kort 2 skal boringen DGU (nr. 131.670) sløjfes.

Sløjfningen skal foretages i henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013, §§ 26 – 31, der vedlægges som bilag 1. Kopi af sløjfningsrapport skal sendes til Esbjerg Kommune senest en måned efter boringens sløjfning. Det skal bemærkes, at boringer kun må sløjfes af personer der er i besiddelse af et B-bevis (uddannet brøndborer) jf. bek. nr. 915 af 27. juni 2016 kap. 2, § 4.

Husdyrgødning

5. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder 1.175 m ³ (eksisterende)	Slagtesvin	293 m ²
Gyllebeholder 1.960 m ³ (eksisterende)	Slagtesvin	481 m ²

Gyllebeholderen med ca. 375 m³ opbevaringskapacitet beliggende syd for stald 3 jf. kort 2 må ikke benyttes til opbevaring af flydende husdyrgødning.

6. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
7. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Energi- og vandforbrug

8. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
9. Ventilationsanlæg skal kontrolleres 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

10. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
11. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
12. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

13. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
14. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

15. Gyllebeholderne med et areal på 293 m² og 481 m² skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
16. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
17. Gyllekanalerne i den nye stald jf. kort 2 i alt 401 - 272 m² (25-49 % fast gulv) - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
18. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 18 W/m².
19. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energi-måleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Eller

Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid. Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.

20. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
21. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
22. Ved udskiftning af varmpumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
23. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen,
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
24. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
25. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

26. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
27. Inden der sættes dyr ind i den nye stald (jf. kort 2), skal der indsendes dokumentation til Esbjerg Kommune for, at ventilationsanlægget er indrettet i overensstemmelse med vilkår 28 – 32.
28. Placering af afkast skal være som angivet på kort 4.
29. Alle ventilatorer skal forsynes med miljøkryds.
30. Afkast på stald 2 skal forsynes med omvendt konus. For øvrige afkast skal diameter være fast i hele afkastes længde.

31. Ventilationsanlægget skal indrettes på følgende måde:

	Afkast nr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Inde diameter (m)**	Ydre diameter (m)	Maksimal ventilationskapacitet pr. afkast (m ³ /time)
Stald 2 (i alt 10 afkast)	1-4 og 6-9	7,5	0,83	0,99	14.800
	5 og 10	7,5	0,83	0,99	18.500
Stald 19 (i alt 2 afkast)	11	5,1*	0,71	0,84	22.400
	12	5,1*	0,71	0,84	31.800
Ny stald (i alt 4 afkast)	13-15	5,1*	0,71	0,84	20.500
	16	5,1	0,71	0,84	20.600
Stald 3 (i alt 2 afkast)	17	5,7*	0,71	0,84	20.500
	18	5,7*	0,71	0,84	20.600

* Afkast er ført 0,5 m over kip

**Indre diameter er korrigeret som følge af miljøkryds

32. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende fremskaffe dokumentation for, at kravene til ventilationsanlægget, som er forudsætningerne for OML-beregningen opfyldes fx via data fra ventilationsfirma eller tilsvarende.
33. Pumpning af gylle fra kanaler til fortank/gyllebeholder skal ske på hverdage (mandag – fredage) indenfor tidsrummet kl. 7.00 – kl. 18.00.
34. Gyllen i gyllekanalerne i stald 3 jf. kort 2 skal udsluses minimum hver 7. dag.
35. Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 34. Alternativt skal pumpen for rørudslusningssystemet være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 34. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Støj og transport

36. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.

Der accepteres de afvigelser fra støjkravene, som aktiviteterne i vilkår 38 medfører.

37. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
38. Ved udbringning af flydende husdyrgødning gives der dispensation til, at grænsen mellem aften og nat fastsættes til kl. 23 i maksimalt 4 dage om året.
39. Der skal føres en logbog, der dokumenterer dato og sluttidspunkt for udbringning af flydende husdyrgødning. Logbogen skal kunne fremvises på forlangende.
40. Transport af flydende husdyrgødning til og fra husdyrbruget skal foregå indenfor tidsrummet kl. 7.00 – 22.00. Vilkåret kan efter tilsynsmyndighedens accept fraviges, hvis der indsendes støjberegninger/-målinger, som dokumenterer at støjkravene overholdes. Udbringning af flydende husdyrgødning på markerne er ikke omfattet af dette vilkår.
41. Indblæsning af foder i nye fodersiloer skal foregå på hverdage indenfor tidsrummet kl. 7.00 – 18.00 eller lørdage i tidsrummet kl. 7.00 – 14.00. Vilkåret kan efter tilsynsmyndighedens accept fraviges, hvis der indsendes støjberegninger/-målinger, som dokumenterer at støjkravene overholdes.
42. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

43. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

44. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

45. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

46. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Spildevand

47. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald (jf. kort 2) skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet er afsluttet.

Landskab

48. Den nye stald og fodersiloerne skal placeres som vist på kort 2.
49. Den nye stald skal opføres med samme bredde (ca. 13 m), højde (ca. 7 m) og farvevalg (hvide vægge og gråt tag), som stald 3 og 19 jf. kort 2, så det sikres at hele bygningen fremstår med det samme udtryk.
50. De fire nye fodersiloer skal opføres i grå eller hvide farver. Siloernes højde må ikke overstige 15 m.
51. Alle levende hegn i skel, der omkranser ejendommen, skal bevares eller reetableres andet sted på ejendommen, så de stadig opfylder samme afskærmende funktion, se kort 7.

Ophør

52. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt godkendelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med drifts-

mæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 39 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage første revurdering i 2029.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 2. marts 2021 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 30. marts 2021 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget Pedersminde, Hortvadvej 11, 6760 Ribe har søgt om at ændre dyreholdet på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming. Produktionen fortsætter i eksisterende stalde med mulighed for at opføre en ny stald. Produktionsarealet reduceres samlet set, da flere eksisterende stalde tages ud af drift (visse nedrives).

Denne del af godkendelsen indeholder en nærmere beskrivelse af det ansøgte og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i ansøgningen inklusiv miljøkonsekvensrapporten samt de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Pedersminde ønsker at ændre produktionen af søer, smågrise og slagtesvin på Tømmerbyvej 10 til udelukkende at omfatte slagtesvin. I den forbindelse tages flere eksisterende og udtjente staldanlæg ud af drift. Produktionen vil fortsætte i øvrige eksisterende stalde, og der ønskes mulighed for at opføre en ny stald.

Godkendelsen omfatter to scenarier, hvoraf kun det ene vælges:

Scenarie 1: Produktion af slagtesvin i tre eksisterende stalde efter stipladsmodellen. Flere eksisterende stalde tages ud af drift (visse nedrives). Produktionsarealet reduceres fra 4.640 m² til 1.552 m². Der etableres fire stk. 15 m høje fodersiloer og en nedgravet fortank (< 100 m³) ved eksisterende gyllebeholder.

Scenarie 2: Som scenarie 1, men der etableres desuden en ny stald til produktion af slagtesvin. Dermed reduceres produktionsarealet fra 4.640 m² til 2.086 m².

På vegne af ansøger har Svinerådgivningen I/S den 3. marts 2020 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen er der også indsendt en miljøkonsekvensrapport.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 218748 og er version 3. Dette skema inkluderer etableringen af en ny stald, og udgør worst-case påvirkningen af miljøet, og derfor er der i vurderingerne, hvor ikke andet er angivet, taget udgangspunkt i dette skema.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Der er ligeledes indsendt scenarie skema nr. 222204 og er version 3, der alene omhandler produktionen i visse eksisterende stalde, hvor der ikke opføres en ny stald.

Før at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug der er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugen godkendes samlet.

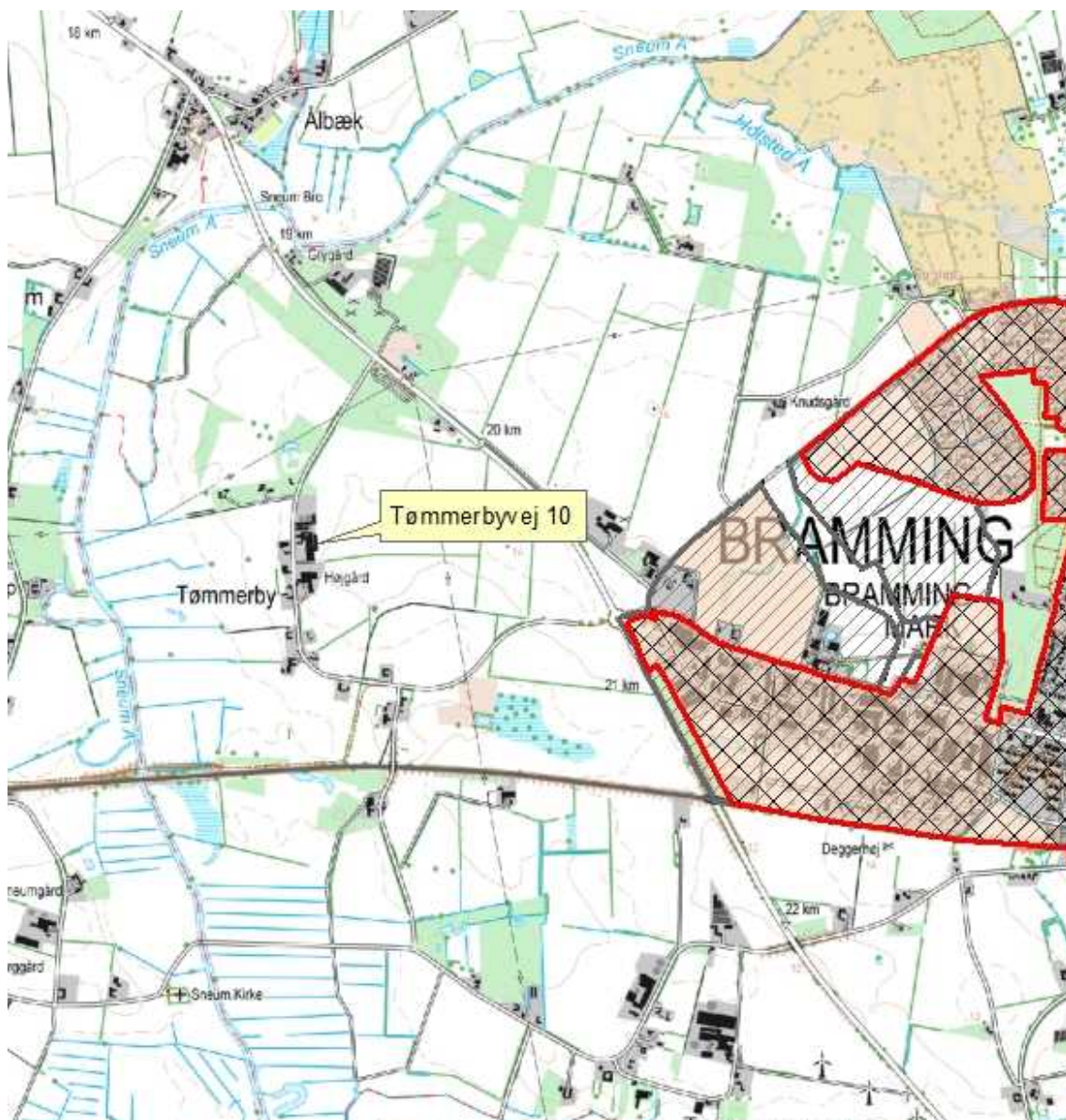
Udover Tømmerbyvej 10 ejer og driver Pedersminde flere andre husdyrbrug i Ribe, Gredstedbro og Bramming-området. Det nærmeste af ansøgers øvrige husdyrbrug ligger på Stenbrovej 7 og er beliggende ca. 7 km syd for anlægget på Tømmerbyvej 10. Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er tale om en driftsmæssig, teknisk og forureningsmæssig forbindelse imellem Tømmerbyvej 10 og de øvrige ejendomme. Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Tømmerbyvej 10. Vurderingen er foretaget med baggrund i den indbyrdes afstand mellem husdyrbrugenes anlæg.

Husdyrbrugets beliggenhed

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "21-050-080 Tømmerby" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Beskriv hvad området er udlagt til: Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 1.100 m fra eksisterende byzoneområde (Bramming), som samtidig er nærmeste lokalplanområde (nr. 21-030-0011). Anvendelsen er fastlagt til erhvervsformål i form af kontor eller lignende. På kort 1 er byzone sort-skraveret og med rød streg omkring. Lokalplanområderne er grå-skraveret og med grå streg omkring.

Nærmeste nabobeboelser, Tømmerbyvej 15 og 17, ligger hhv. ca. 61 og 55 m fra husdyrbruget (opmålt fra stald 2 jf. kort 2).

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed. Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger. Heri er afstandskravene kun vurderet i forhold til den nye stald og ikke for stald 2, 3 og 19, da dette er eksisterende lovlige stalde. Af ansøgningseskemaet fremgår det, at bl.a. ammoniakemissionen fra stald 2 og 19 øges fra nudrift til ansøgt drift, og dermed er der også forøget forurening fra disse to stalde. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at de to eksisterende stalde sammen med den nye stald er omfattet af afstandskravene.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	61 m	Fra stald 2 til Tømmerbyvej 15	50 m
	55 m	Fra stald 2 til Tømmerbyvej 17	
Lokalplanområde	1.100 m	Fra stald 2 til nr. 21-030-0011	50 m
Byzoneområder	1.100 m	Fra stald 2 til Bramming	50 m
Sommerhusområde	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	7 m	Fra stald 2 til matr. nr. 19a Tømmerby By, Bramming	30 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Fra stald 2	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	0 m 30 m	Fra ny stald til DGU nr. 131.670 Fra stald 19 til DGU nr. 131.670	25 m
Vandløb	680 m	Fra stald 2 til Sneum Å	15 m
Dræn	77 m	Fra ny stald til dræn mod vest	15 m
Sø	273 m	Fra ny stald til sø mod nord	15 m
Offentlig vej	39 m	Fra stald 2 til Tømmerbyvej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	> 10 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav med undtagelse af afstandskravet fra stald 2 til naboskel mod syd (matr. nr. 19a Tømmerby By, Bramming) og afstandskravet fra ny stald til ikke almen vandindvindingsanlæg (DGU nr. 131.670).

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at DGU nr. 131.670 vil blive sløjfet, hvis den nye stald opføres. Esbjerg Kommune stiller vilkår om, at boringen skal sløjfes af en uddannet brøndborer inden etableringen af den nye stald igangsættes.

Dispensation for afstandskrav til naboskel

I forbindelse med det ansøgte projekt ændrer stald 2 anvendelse fra so- og smågriestald til slagtesvinestald. Produktionsarealet i stalden er uændret, men ændringen i dyretype vil medføre en forøget lugt- og ammoniakemission fra stalden. Husdyrbruglovens afstandskrav på 30 m til naboskel (Tømmerbyvej 8) kan ikke overholdes.

Der søges om dispensation til, at der må ske forøget forurening fra stalden, som er beliggende ca. 7 m fra naboskel. Ansøgers begrundelse for at søge dispensationen er, at stalden er af nyere dato, og derfor ikke som flere af de andre stalde, udtjent. Stalden er således fortsat velegnet til produktion af svin og de eksisterende stalde, der overholder afstandskravene, men nedrives, kan således ikke erstatte stald 2.

Det bemærkes, at stald 2 ikke ændrer størrelse eller placering, og at stalden har været en del af den hidtidige lovlige drift på ejendommen. Afstanden fra stalden til nærmeste naboer overholder afstandskravet på 50 m. Til beboelsen på Tømmerbyvej 8 er afstanden ca. 83 m.

Esbjerg Kommune vurderer, at stalden i den ansøgte drift ikke vil give anledning til væsentlige gener, idet gældende afstandskrav til nabobeboelse og lugtkriterierne

vurderes at være overholdt jf. de pågældende afsnit herom i nærværende miljøgodkendelse bl.a. lugt til nabobeboelse. Eksisterende læssemønstre, der hidtil har været anvendt til udlevering af levende dyr anvendes ikke længere til dette formål, hvorfor støj fra stalden vurderes at blive reduceret. Det tillægges samtidig betydning, at det ud fra en proportionalitetsbetragtning ikke vil være hensigtsmæssigt at rive en eksisterende og funktionsdygtig stald ned, for at etablere en ny stald alene af det hensyn at overholde afstandskravet.

På den baggrund vurderer Esbjerg Kommune, at der bør dispenseres fra afstandskravet fra eksisterende stald 2 til naboskellet.

For at forhindre at driften af husdyrbruget på Tømmerbyvej 10 ikke giver anledning til væsentlige gener, er der bl.a. stillet vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne. Desuden skal der overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

På baggrund af ovenstående beskrivelse og de stillede vilkår vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet fra stald 2 til naboskel jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Driftsbygninger

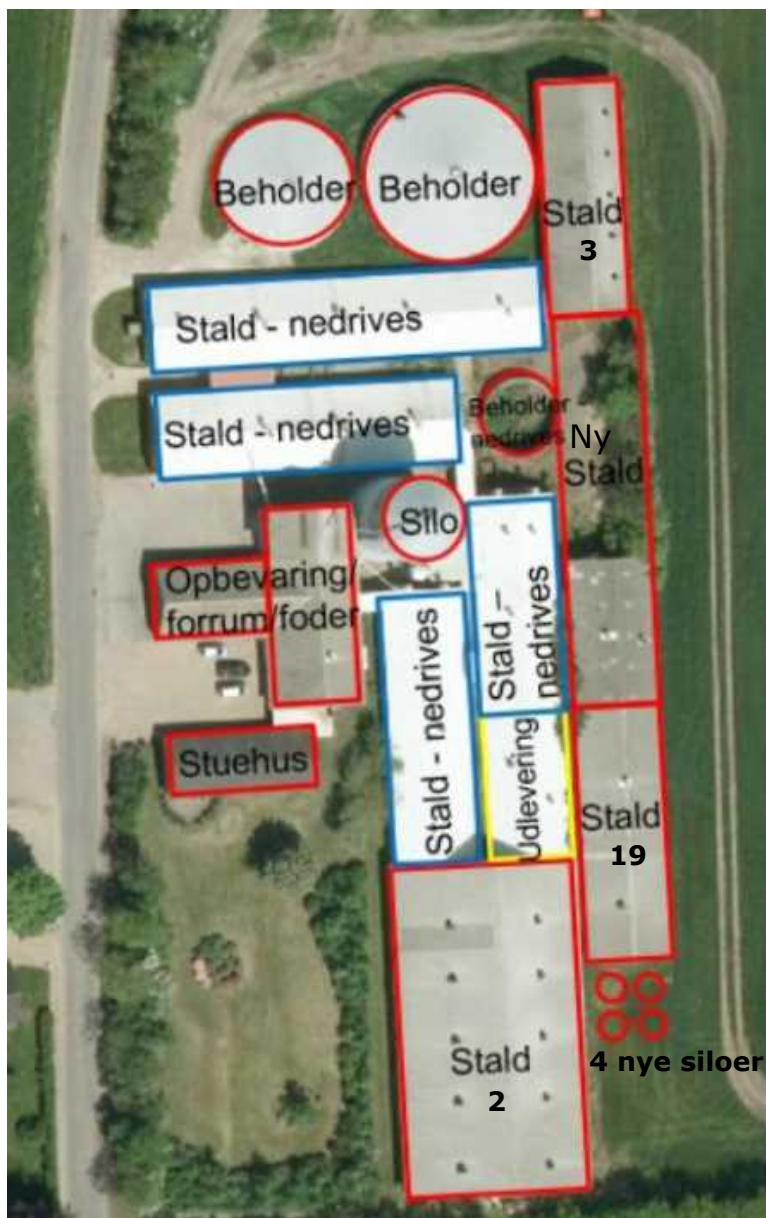
I forbindelse med ændringen af produktionen til slagtesvin ønskes der mulighed for at etablere en ny stald mellem eksisterende stald 3 og 19. Derudover ønskes der mulighed for at etablere 4 nye fodersiloer. Ansøger forventer, at flere eksisterende stalde og udtjente staldbygninger vil blive nedrevet.

På ejendommen vil der efter ændringen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Anvendelse	Areal / rumfang
Tidl. stald – forventes nedrevet	650 m ²
Tidl. stald – forventes nedrevet	500 m ²
Tidl. stald – forventes nedrevet	450 m ²
Tidl. stald – forventes nedrevet	375 m ²
Stald 2	1.140 m ²
Stald 3	385 m ²
Stald 19	423 m ²
Ny stald	672 m ²
Opbevaring/forrum/foder	509 m ²
Udleveringsrum	225 m ²
Stuehus	157 m ²
Gyllebeholder (1.800 m ³)	481 m ²
Gyllebeholder (1.175 m ³)	293 m ²
Fodersilo	2.048 m ³
4 stk. nye fodersiloer	a ca. 70 m ³

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af § 34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#287268) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	939
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#287275) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	352
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#287279) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Ny stald	672	Mekanisk ventilation	6 m	(#287295) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	534
Sum						2086
Nudrift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#287270) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#287269) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	751 188
Stald 12	301	Mekanisk ventilation	6 m	(#287273) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	301
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#287277) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#287276) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	146 206
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#287281) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Stald 14-18	2804	Mekanisk ventilation	6 m	(#296044) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#296043) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#296042) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0 0	557 1868 362
Sum						4640
8 års drift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#296054) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#296053) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	188 751
Stald 12	301	Mekanisk ventilation	6 m	(#287274) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	301
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#296061) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#296060) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0 0	206 146
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#287282) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	261
Stald 14-18	2804	Mekanisk ventilation	6 m	(#296051) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#296050) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#296049) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0 0 0	362 1868 557
Sum						4640

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Det bemærkes, at den nye stald er medtaget i tabellen i ansøgt drift. Opføres stalden ikke, reduceres produktionsarealet med 534 m² til 1.552 m² i stedet for 2.086 m².

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Revurdering af § 12 miljøgodkendelse. Afgørelsen er meddelt i nov. 2018.
- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen er meddelt i juli 2011.
- Tillæg til miljøgodkendelse. Afgørelsen er meddelt juli 2014.
- Tilsyn udført i marts 2018.

Esbjerg Kommune har foretaget en gennemgang af oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt.

Ansøgt drift:

Der er i både stald 2, 3, 19 og ny stald valgt dyretypen *slagtesvin*. Det betyder, at der *ikke* må indsættes andre dyretyper i staldene f.eks. ikke smågrise eller søer.

I både stald 2, 3 og 19 er produktionsarealet uændret, men i stald 2 og 19 tilpasses gulvtypen fra søer- og smågrise til slagtesvin. Dette foregår uden at der foretages ændringer i gyllekummerne, men alene ved ændring af gulvenes inventar. Dette betragtes som en ikke-godkendelsespligtig ændring.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de tre eksisterende stalde. Produktionsarealet er angivet som nettoareal, dvs. at gangarealer og krybber er fratrukket. Produktionsarealer i eksisterende stalde fremgår af kortet nedenfor. Den nye stald indrettes med 534 m² produktionsareal, men indretningen er endnu ikke endelig fastlagt endnu og produktionsarealet fremgår derfor ikke af kort 3.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal i eksisterende stalde i ansøgt drift.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Aftipning af foder foregår i indvendig påslag og udfodring foregår ligeledes indendørs.

Ansøger har efterfølgende mundtligt suppleret beskrivelserne med, at nuværende fodringsanlæg med vådfoder muligvis erstattes af tørfodring. I så fald vil der blive opført maksimalt 4 fodersiloer a ca. 70 tons i den sydlige ende af stald 19.

Ansøger oplyser, at der anvendes fasefodring, dvs. foderet er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, så udskillelsen af næringsstoffer reduceres. Fasefodringen sker i form af restriktiv fodertildeling i forhold til svinenes alder/vægt.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lagre, gødningstype og miljøteknologi:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder, 1.175 m ³	Flydende				293
Gyllebeholder, 1.800 m ³	Flydende				481

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder, 1.175 m ³	Fast overdækning	50,0
Gyllebeholder, 1.800 m ³	Fast overdækning	50,0

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre, gødningstyper og anvendelse af miljøteknologi.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger angivet oplysninger om opbevaring af husdyrgødning:

Ansøger har efterfølgende oplyst, at der ønskes mulighed for at etablere en nedgravet fortank ved gyllebeholderne med en kapacitet < 100 m³, hvorfra biogas-selskabet kan afhente gyllen, der skal afgasses. Fortanken betragtes som et opsamlingsanlæg jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, der skal fast overdækkes, men ikke indgå som et lager i it-ansøgningen.

Ansøger oplyser, at al produceret husdyrgødning forventes afhentet fra fortanken eller gyllekanalerne til afgang på biogasanlæg. Der pumpes afgasset biogasegødning tilbage i beholderne.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet, så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Begge husdyrbrugets gyllebeholdere er fast overdækket med teltdug. Dette indgår som forudsætninger i ansøgningen, og det fastholdes derfor med vilkår.

Der findes en mindre gyllebeholder på ejendommen (ca. 375 m³), som tidligere er blevet anvendt som fortank. Ansøger oplyser ovenfor, at beholderen vil blive nedrevet inden etablering af den nye stald. Beholderen indgår ikke som et lager for flydende husdyrgødning i ansøgningen, og må således ikke anvendes til opbevaring af flydende husdyrgødning. Der stilles vilkår herom.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug i nudrift, såvel som ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift*	Ansøgt
El	300.000 kWh	140.000 kWh
Vand	7.745 m ³	7.560 m ³

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

* Trin 1 jf. tillæg til miljøgodkendelse fra 2014

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for vand- og energiforbruget på ejendommen herunder også tiltag til at reducere forbruget af ressourcer.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen² om indretning, etablering og drift af heraf.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste ressourceforbrug ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte produktion af svin. Det vurderes, at de anførte ændringer i forbruget ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltere, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Det betyder, at affald fra husdyrbruget drift skal kil-

² Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

desorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes som forbrændings-egnet affald.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold for overfladevand herunder tagvand og sanitært spildevand i miljøkonsekvensrapporten:

Esbjerg Kommune tilføjer, at al produceret husdyrgødning forventes afhentet fra fortank/kanaler til afgang på biogasanlæg. Der pumpes afgasset biogasgylle tilbage i beholderne.

Esbjerg Kommune bemærker, at selvom der opføres en ny stald, så vil der i ansøgt drift blive afledt en mindre mængde (netto) overfladevand til Sneum Å, da der nedrives flere bygninger. Da mængden af tagvand til Sneum Å ikke øges netto i ansøgt drift, stilles der ikke vilkår om neddrøsing af vandmængden f.eks. vha. et forsinkelsesbassin.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for lugt. Esbjerg Kommune supplerer lugtafsnittet med følgende:

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenekriterier. Genekriterierne er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. F.eks. vil beboe-

re i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Genekriteriet for eksisterende eller fremtidigt byzoneområde er 5 OU/m³, mens genekriteriet for lokalplanlagte område/samlet bebyggelse er 7 OU/m³. Genekriterie for nabobeboelse er 15 OU/m³, og dette genekriterie gælder udelukkende til ejendomme uden landbrugspligt.

Der er indsendt et ansøgningsskema for såvel den ansøgte drift med og uden etablering af en ny stald hhv. skema nr. 218748 og nr. 222204.

Resultatet af lugtberegningerne i skema 222204 (ingen ny stald) fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Tømmerbyvej 13	0	FMK	147,4	147,4	155	Ja
Tømmerbyvej 19	0	NY	166,6	166,6	258,9	Ja
Tømmerbyvej 21	0	NY	166,6	166,6	344,4	Ja
Industrivej 79	0	NY	371,1	371,1	1133,8	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	502,9	502,9	1130	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	502,9	502,9	1740,1	Ja

Tabel 6a: Resultat af lugtberegninger i it- ansøgningssystemet (scenarie uden etablering af ny stald).

Tabel 6a viser, at alle genekriterier er overholdt, hvis ikke der opføres en ny stald.

Resultatet af lugtberegningerne i skema 21878 (etablering af ny stald) fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Tømmerbyvej 13	0	NY	213,1	170,5	169,1	Nej
Tømmerbyvej 19	0	NY	213,1	213,1	254,3	Ja
Tømmerbyvej 21	0	NY	213,1	213,1	342,3	Ja
Industrivej 79	0	NY	459,8	459,8	1133,6	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	611,8	611,8	1129,8	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	611,8	611,8	1736,9	Ja

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Tabel 6b: Resultat af lugtberegninger i it- ansøgningssystemet (scenarie med etablering af ny stald).

Tabel 6b viser, at genekriteriet til nabobeboelsen på Tømmerbyvej 13 ikke kan overholdes, hvis der opføres en ny stald.

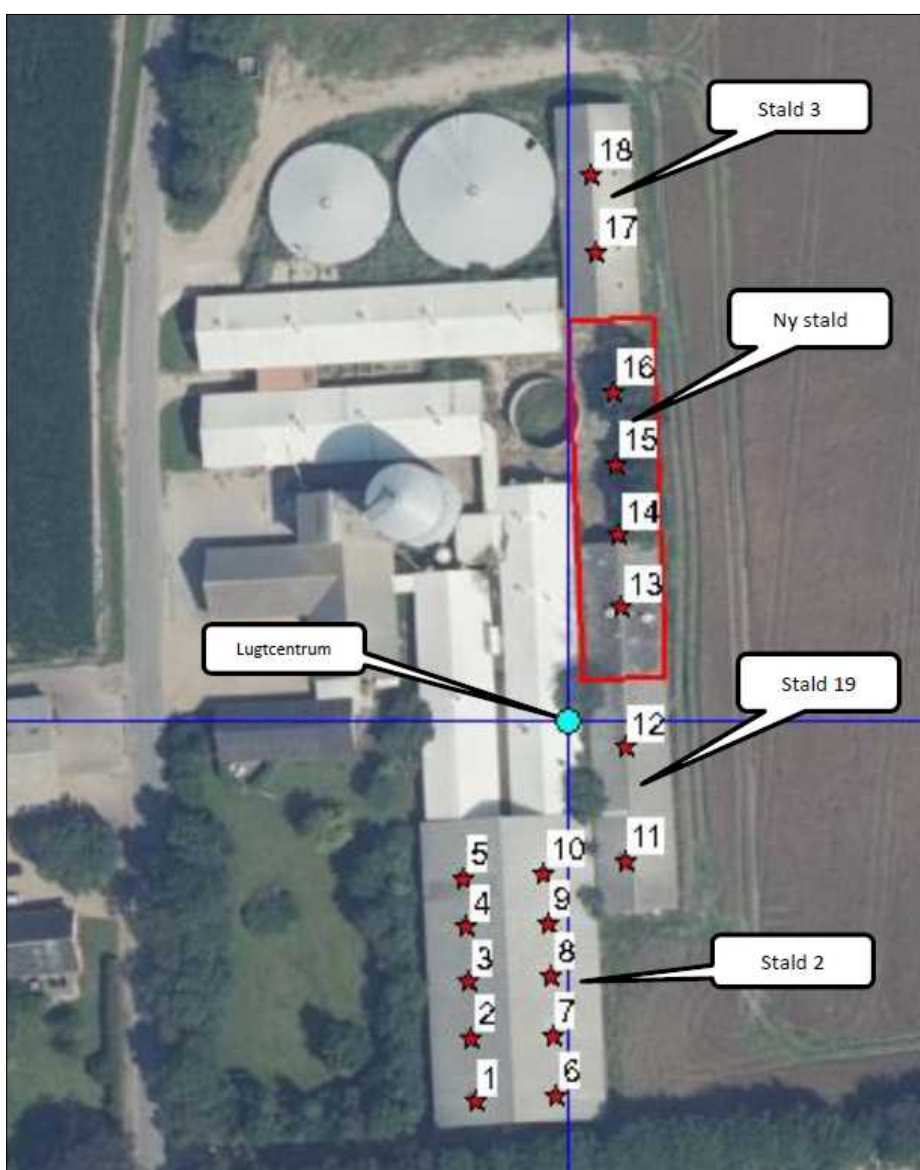
Beregningsmodellen er "NY lugtmodel" og ifølge Miljøstyrelsens vejledning, kan ansøger vælge i denne situation, at lade lugtberegningerne i it-ansøgningen erstattes af mere detaljerede lugtspredningsberegninger efter OML modellen.

I ansøgningen på Tømmerbyvej 10 er der netop indsendt en beregning efter beregningsmodellen OML-multi. Beregningsmodellen er en atmosfærisk spredningsmodel, der beskriver lugtens udbredelse i nærområdet, og dermed kan illustrere, hvilke konsekvenser med hensyn til lugt projektet får for nabobeboelserne, samlet bebyggelse, byzone m.v.

Beregningen bliver foretaget ud fra staldanlæggenes lugtemission, og en meteorologisk spredningsmodel. Modellen beregner hvilken lugtkoncentration, der findes i en række afstande fra staldene, hvor der tages hensyn til hver enkelt stalds placering og indretning af ventilationsafkast, lugtemission og nabobeboelsernes placering i forhold til staldene.

Forudsætninger for beregninger

På Tømmerbyvej 10 vil der efter udvidelsen med en ny stald være i alt 18 afkast, der er placeret som angivet på nedenstående kort.

Kort 4: Placering af afkast. Det vægtede tyngdepunkt for lugt er markeret med en blå cirkel.

Indretning af afkast er beskrevet i bilag 3.

Forudsætninger for beregninger (etablering af en ny stald)

Følgende tiltag indgår i lugtberegningen efter OML-modellen:

- Hyppig udslusning i stald 3, som har en lugtreducerende effekt på 20%.
- Miljøkryds i alle ventilatorer
- Alle afkast på stald 3, stald 19 og ny stald er uden konus, og ført 0,5 m over kip.
- Alle afkast på stald 2, er forhøjet med en omvendt konus.

Esbjerg Kommune har foretaget en vurdering af de forudsætninger der indgår i beregningerne, herunder bygningshøjde, placering af afkast, afksthøjde, indre og ydre diameter af afkast (inkl. miljøkryds), ventilationsbehov, temperatur, bygningskorrektion, lugtemission og vægtet tyngdepunkt mv. Esbjerg Kommune vurderer, at de anvendte forudsætninger i beregningerne er korrekte.

I ansøgningen indgår muligheden for at opføre fire fodersiloer syd for stald 19. Der er indsendt lugtberegninger, der viser situationer både med og uden siloer.

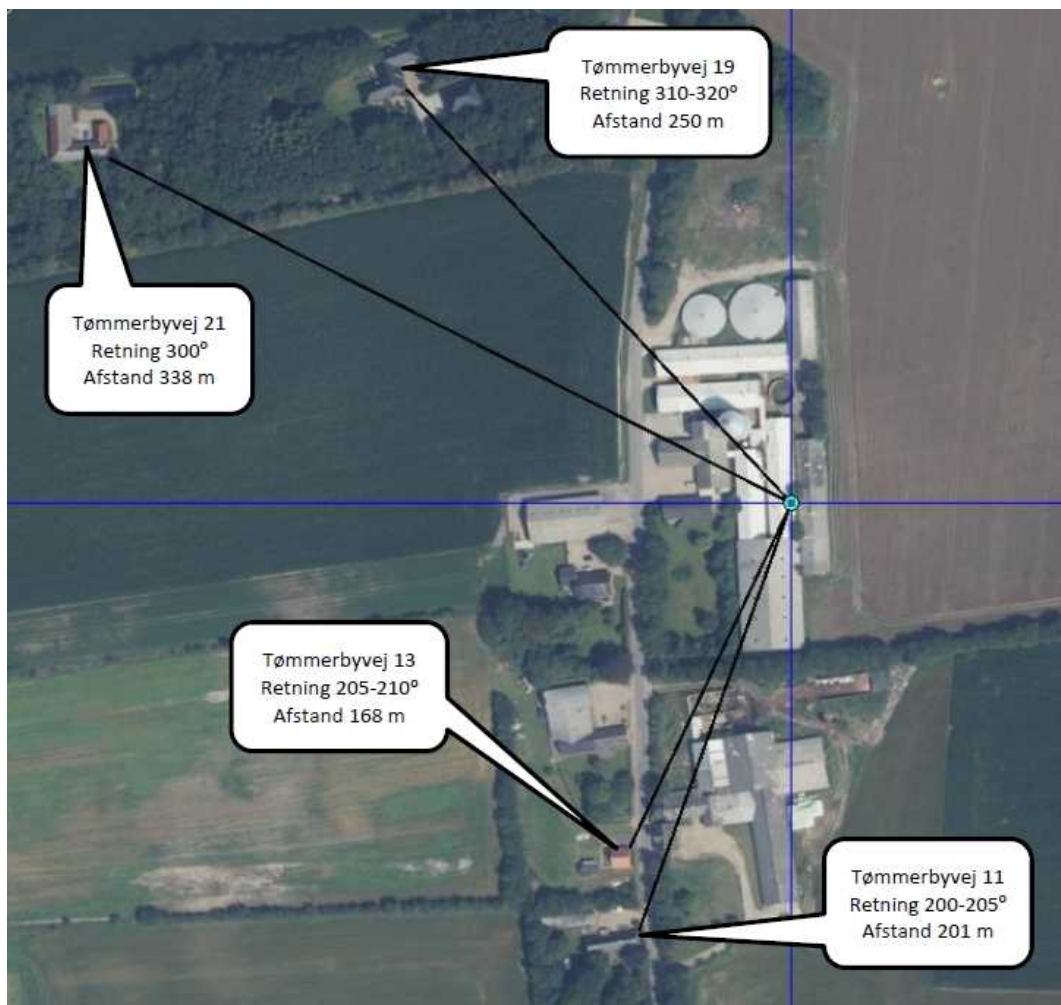
Beboelsen på Tømmerbyvej 8 ligger inden for 100 m fra nabobeboelsen på Tømmerbyvej 13, men fordi den samlede ammoniakemission fra denne ejendom ikke overstiger 750 kg NH₃-N/år, skal der ikke regnes lugtkumulation ved lugtberegningen til Tømmerbyvej 13.

Resultatet af OML-beregningerne (scenarie med etablering af en ny stald)

Modellen beregner hvilken lugtkoncentration, der findes i en given retning og afstand fra det vægtede tyngdepunkt for lugt.

Ifølge Miljøstyrelsen vejledning, skal der som udgangspunkt anvendes en skarp tolkning af resultaterne, idet der anvendes 10 års vejrdato. Det vil sige, at lugtkoncentrationen aflæses i den retning og afstand, som naboen/området ligger i.

På Tømmerbyvej 10 skal beskyttelsesniveauet for lugt overholdes i forhold til de nabobeboelser, der er angivet på nedenstående kort.

Kort 5: Placering af nabobeboelser

Resultatet af beregningerne fremgår af nedenstående tabel.

	Afstand fra vægdet tyngdepunkt (0,0)	Retning	Lugtniveau	Max tilladt lugtniveau	Genekriterie overholdt?
Eksisterende/ fremtidigt byzoneområde (Bramming)	1.100 m	100-110°	3 OU _E /m ³ (i en afstand af 700 m)	5 OU _E /m ³	Ja
Samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område i landzone. (Nærmeste lokalplanlagte område ligger i samme retning og afstand som byzoneområdet. Nærmeste samlede bebyggelse er Ålbæk, som ligger længere væk end byzoneområdet)	1.100 m	100-110°	3 OU _E /m ³ (i en afstand af 700 m)	7 OU _E /m ³	Ja
Enkeltbolig, Tømmerbyvej 19	250 m	310-320°	8 OU _E /m ³	15 OU _E /m ³	Ja
Enkeltbolig, Tømmerbyvej 21	338 m	290-300°	7 OU _E /m ³	15 OU _E /m ³	Ja
Enkeltbolig, Tømmerbyvej 13	168 m	200-210°	15 OU _E /m ³	15 OU _E /m ³	Ja
Enkeltbolig, Tømmerbyvej 11	201 m	200-210°	12 OU _E /m ³	15 OU _E /m ³	Ja

Tabel 7: Resultat af OML-beregning (scenarie med etablering af ny stald)

Af tabellen ses det, at svineproduktionen på Tømmerbyvej 10 overholder husdyrlovens genekriterier for lugt. Det vurderes derfor, at staldanlæggene ved etablering af en ny stald ikke vil medføre væsentlige lugtgener for omkringboende. Lugt vil kunne registreres uden for geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Desuden stilles der vilkår til de forudsætninger der indgår i OML beregningen herunder vilkår til placering og indretning af afkast samt vilkår til max. ventilationskapacitet.

Som tidligere nævnt stilles der også vilkår til dyretypen, størrelse af produktionsareal og hyppig udslusning hvilket sikrer, at lugtemissionen ikke overstiger det niveau der indgår i beregningen.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningsopbevaring og -håndtering beskrevet. Følgende tiltag vurderes at være med til at reducere lugt fra beholdere og håndtering af gylle:

- *"Der er etableret fast overdækning på begge gyllebeholdere.*
- *Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn."*

Der ønskes etableret en nedgravet fortank ved gyllebeholderne, hvorfra gylle afhentes af biogasselskabet. Fortanken vil være nedgravet. Begge husdyrbrugets gyllebeholdere ligger placeret med en afstand på ca. 110 m til både Tømmerbyvej 17 og 23. Da fortanken og beholderne er teltoverdækket forventes der ikke lugtgener fra beholderne ved den daglige drift. Ved påfyldning af beholderne (varighed ca. 3 min pr. lastbil 3-4 gange ugentligt) kan der kortvarigt opstå lugtgener. Dette foregår alene i dag- og aftentimer. Denne aktivitet vurderes ikke at medføre væsentlige lugtgener for omgivelserne.

Omrøring og tømning af beholderne i forbindelse med udbringning på markerne i planternes vækstperiode medfører lugt. Udbringning har en varighed af 2-4 dage pr. år. Aktiviteterne er sæsonbetonet og foregår i dag- og aftentimerne. Esbjerg Kommune vurderer, at gener forbundet hermed er af en karakter, som naboer til et husdyrbrug må acceptere, når man er bosiddende i landzonen.

Pga. nærheden til naboer stilles der vilkår om, at udslusning af gylle til fortank/gyllebeholdere skal foregå hverdage (mandag – fredag) indenfor tidsrummet kl. 7.00 – kl. 18.00.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette.

Støj og rystelser

De væsentligste støjklender på svinebrug vurderes at være pumper, staldventilation, støj fra transportere, ind- og udlevering af svin, foderindblæsning og -blanding mv.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støj på Tømmerbyvej 10.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Esbjerg Kommune har foretaget orienterende beregninger af støj fra relevante kilder på husdyrbruget vha. et orienterende støjberegningsværktøj udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som er akkrediteret støjrådgiver. Formålet er at afklare om de fastsatte grænseværdier for støj kan forventes overholdt. Forudsætninger og resultatet af beregningerne er angivet i bilag 2. Forudsætninger bygger primært på supplerende oplysninger til miljøkonsekvensrapporten indhentet fra ansøger.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at støjkilder placeret indendørs i lukkede rum ikke giver anledning til væsentlig støj for omgivelserne. Følgende kilder foregår indendørs og indgår derfor ikke i beregningerne af støj fra ejendommen: Ind- og udlevering af dyr (ændres fra udleveringsrampe til rum længere fra naboer), foderblanding (vådfodring) og udfodring.

Der er beregnet støj fra ventilationsanlæg, fyldning og tømning af gyllebeholdere og foderindblæsning i nye fodersiloer (tørfodring). Ventilationsanlæg er i drift hele året rundt, og er derfor medregnet som kilder, der afgiver støj samtidig med de øvrige støjende aktiviteter. Resultatet af beregningerne er beskrevet i det følgende:

Indblæsning af foder i nye siloer (tørfodring):

Dette finder sted ved de fire fodersiloer bagved stald 2. Dermed foregår indblæsningen afskærmet i forhold til alle omkringliggende naboer. Aktiviteten er oplyst at finde sted i tidsrummet kl. 6.30 – 17.00. Beregningerne viser, at de vejledende støjkrafter kan overholdes på hverdage i dagtimerne (kl. 7.00 – 18.00). Ansøger oplyser, at foderleveringen vil blive tilpasset, så udendørs indblæsning alene foregår på hverdage i dagtimerne (kl. 7.00 – 18.00).

Ventilationsanlæg:

Esbjerg Kommune bemærker, at flere af de eksisterende stalde tages ud af drift, se kort 2, og fremover vil der i ansøgt drift ikke længere være ventilationsstøj fra disse stalde. Den nye stald placeres længere væk fra naboer end de eksisterende stalde, der tages ud af drift.

Ventilationsanlæg er i drift hele døgnet rundt, men støj fra ventilationsanlæg vurderes på baggrund af de orienterende beregninger ikke i sig selv at medføre støj, der overskrider de vejledende støjgrænseværdier til de omkringliggende naboer.

Fyldning og tømning af gyllebeholdere:

Ansøger forventer, at fyldning/tømning vil foregå på den sydlige side af gyllebeholderne, men der er både foretaget beregninger nord og syd for beholderne. De orienterende beregninger viser, at de vejledende støjkrafter vil være overholdt til naboerne i dag- og aftentimerne (kl. 07.00 – 22.00), men ikke i nattetimerne (kl. 22.00 – 7.00). Ansøger oplyser, at biogasselskabets aktiviteter på ejendommen vil blive tilpasset, så de alene besøger ejendommen inden for tidsrummet, hvor støjkrafterne forventes overholdt.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med ansøgers oplyste tiltag vedr. tidspunkter for indblæsning af foder og levering/afhentning af gylle vil kunne overholde de vejledende støjkrafter. Forudsætningerne fastholdes med vilkår.

Udbringning af husdyrgødning foregår i planternes vækstperiode og har en varighed af 2-4 dages arbejde. Arbejdet vil typisk foregå i tidsrummet kl. 6.00 – 00.00. Gyllebeholderne vil i den forbindelse blive omrørt. De orienterende beregninger viser, at støjkrafterne ikke kan overholdes i nattetimerne.

Ifølge Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder (vejledning nr. 5/1984), kan den tidsmæssige definition af dag, aften og nat afviges ved toholdsdrift, således at grænsen mellem nat og dag fastsættes til kl. 6 eller grænsen mellem aften og nat til kl. 23. Der kan ikke anvendes en kombination af disse, da det er afgørende, at omboende kan få 8 timers sammenhængende søvn. På virksomheder, hvor arbejdet er stærkt sæsonbetonet, kan det ifølge vejledningen overvejes, hvorvidt det i sådanne situationer vil være rimeligt at afvige de vejledende støjgrænser.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ved udbringning af flydende husdyrgødning er tale om sæsonbetonet arbejde, der samtidig vurderes at have karakter af toholdsdrift.

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at de vejledende støjgrænser kan fraviges i en kortere periode. Der gives dispensation til, at grænserne mellem aften og nat kan fastsættes til kl. 23 i op til 4 dage årlig i forbindelse med at den flydende husdyrgødning udbringes.

Esbjerg Kommune stiller vilkår, der fastholder ovennævnte forudsætninger for beregningerne, så støjkrafterne forventes overholdt hos naboer.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Ind- og udkørsler på Tømmerbyvej 10 ligger forskudt i forhold til nærmeste naboer på Tømmerbyvej 15 og 17. Samtidig er afstanden så tilpas stor, at intern transport på Tømmerbyvej 10 og transporter til og fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige gener i form af rystelser hos naboer.

Transport

Ansøger oplyser, at *"transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder, samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte."*

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	8 års drift	Nu-drift	Ansøgt	Kommentar
Levering af dyr	52	52	52-100	30-kg grise transporteres til ejendommen i lastbiler. Transporterne foregår på hverdage, indenfor normal arbejdstid (kl. 6-17). Der forventes et årligt antal transporter med 30 kg's grise svarende til 60 transporter, da antallet af transporter er anslået. Produktionen er ved denne ansøgning ikke etableret.
Afhentning af dyr	52	74	52-100	Slagtesvinene transporteres fra ejendommen i lastbiler. Slagtesvinene afhentes 1 gang ugentligt i tidsrummet fra kl 04-10, primært på hverdage. Ejer har ikke indflydelse på afhentningen, da dette foretages slagteriet. Det forventes et årligt antal transporter på 52. Dette antal er anslået, da produktionen og ændringen ikke er foretaget, før denne ansøgning er godkendt. Antallet 52 er anført, da det forventes at grise bliver afhentet 1 gang ugentligt. Det kan ikke afvises, at der i nogle uger vil komme 2 transporter, eller der samme dag kommer to lastbiler.
Indlevering af indkøbt foder	43	65	100-120	Indkøbt foder leveres fra foderstof, hvor der kommer en leverance ca. 2 gange ugentligt. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.30-17.00. Det forventes at der vil komme 2 ugentligt som også anført. Dette kan dog variere – derfor anføres der et antal transporter svarende til 100 transporter i året.
Halmkørsel	18	20	10	Der er angivet 10 transporter med halm – det forventes dog, at der vil anvendes andre former for rode- og beskæftigelsesmateriale.
Levering/afhentning af husdyrgødning	-	-	190	Husdyrgødningen afhentes af biogasanlæg og kommer tilbage i tankene efter afgangning. Herefter udbringes det afgassede gylle på arealerne. Biogasanlægget afhenter gyllen 3-4 gange ugentligt, hvilket betyder 190 transporter.
Udbringning af husdyrgødning	208	300	116	Der vil blive udkørt 116 læs gylle til de omkringliggende arealer.
Døde dyr	52	52	52-104	Der afhentes døde dyr fra ejendommen efter behov (ca. 2 gange ugentligt). DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Renovation	26	26	26	
I alt	451	589	766	

Tabel 8: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set er der mulighed for, at det årlige antal af til- og frakørsler øges fra ca. 589 til ca. 766, dvs. en mulig forøgelse på 177 transporter årligt (+30 %). I opgørelsen ovenfor er der taget udgangspunkt i det maksimale oplyste antal transporter i tabellen svarende til worst-case. Stigningen skyldes primært flere leveringer af indkøbt foder, og at flydende husdyrgødning leveres/afhentes fra/til afgangning på biogasanlæg.

Ansøger oplyser, at der med denne ansøgning søges miljøgodkendelse til et produktionsareal og ikke antallet af dyr, hvilket betyder at der vil være variation i antallet af transporter.

Esbjerg Kommune vurderer, at det er sandsynligt, at antallet af transporter kun øges marginalt fra nudrift til ansøgt drift, da antallet i ansøgt drift bygger på en worst-case betragtning for flere forskellige typer af transporter i tabellen.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Ingen af ind- og udkørslerne til driftsbygningerne på Tømmerbyvej 10 ligger direkte over for naboer eller umiddelbar i nærhed af naboer, og der vurderes derfor ikke at være behov for at stille krav om anvendelse af bestemte ind- og udkørsler til ejendommen.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støv på ejendommen, men den angivne konsekvensvurdering omhandler støj. Ansøger har derfor indsendt følgende konsekvensvurdering i forhold til støv:

"Konsekvensvurdering

Der vurderes ikke at være væsentlige støvgener i forbindelse med driften, da eneste støvkilde er ved levering af foder.

Der er ikke sædvanligvis støvgener fra selve svineproduktionen."

Esbjerg Kommune vurderer, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og de interne transportvejes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører væsentlige støvgener for omgivelserne.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Som nævnt af ansøger stilles der vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for lys fra driften.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende:

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne på Tømmerbyvej 10 er beliggende i en afstand af ca. 750 m fra Sneum Å mod vest og ca. 230 m fra nærmeste sø > 100 m² mod nord.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på Tømmerbyvej 10 er beliggende mere end 100 m fra vandløb, og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader, er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ansøger har i den indsendte beredskabsplan forholdt sig til, hvordan der skal reageres i tilfælde af gylleudslip fra beholder på ejendommen. Terrænet hælder mod vest ned mod Sneum Å. For at forhindre at gyllen når frem til drænen beliggende ca. 370 m mod vest, vil ansøger vha. maskiner, der er på ejendommen, forsøge at opdæmme gyllen ved at lave en vold af jord/halm umiddelbart vest for Tømmerbyvej. Ved større overløb af gylle eller brud på en af gylleholderne vil der blive ringet 112.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om råvarer og hjælpestoffer. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan. Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld, driftsforstyrrelser m.v.

Der stilles vilkår om, at der ved ophør af driften af husdyrproduktion skal ske en tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg mm. og at affald skal bortskaffes.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Landskab og kulturmiljø

Projektbeskrivelse

Der ønskes opført en ny stald, der forbinder eksisterende stald 3 og stald 19. En mindre gyllebeholder og den nordligste del af stald 19 rives ned forinden, og der fjernes en mindre række træer mellem de to staldbygninger. Den nye stald ønskes opført i samme dimensioner (højde 7 m og bredde 11 m), som de to bygninger, som den nye stald forbinder.

Derudover ønskes der mulighed for at opsætte 4 stk. fodersiloer a ca. 70 m³ med en højde på maksimalt 15 m syd for stald 19 (højde 7 m) og bag ved eksisterende stald 2 (højde 9 m). Siloerne ønskes opført i en lys eller grøn farve. Der er i forvejen en 2.048 m³ fodersilo på ca. 20 m højde på ejendommen opført i metal.

Væggene på den nye stald vil blive opført i lyse farver (hvid eller grå), ligesom eksisterende bygninger. Taget vil være gråt eternit eller tilsvarende som de eksisterende stalde, der forbindes.

Kort 6. Placering af ny stald og 4 fodersiloer (sort strek og sorte cirkler)

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed

Den nye stald og fodersiloerne opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Tømmerbyvej 10, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Driftsbygninger og anlæg på Tømmerbyvej 10 udgør efter ændringerne er udført samlet et areal på ca. 1,0 ha inkl. udenomsarealer. Produktionsarealet udgør 2.086 m².

Afhængig af arealkravet, forventes et årligt foderbehov på 2,6-2,7 mio. foderenheder, hvilket svarer til 2.600 – 2.700 m³ foder. De nye siloer vil have en kapacitet på ca. 4 * 70 m³. Der er i forvejen en eksisterende silo med 2.048 m³ kapacitet og dermed i alt 2.328 m³ kapacitet på ejendommen. Fodersiloernes kapacitet overstiger således ikke det årlige foderbehov.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri. Bygninger og anlæg er samtidig hverken meget store eller på anden vis usædvanlige i forhold til traditionelle danske husdyrbrug, der producerer slagtesvin. Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger og anlæg, der arkitektonisk opføres som andre stalde og foderopbevaringsanlæg mv.

Ansøger ejer udover Tømmerbyvej 10 også andre ejendomme, hvor der ligeledes er produktion af svin. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

Esbjerg Kommune har bedt ansøger redegøre for behovet for at etablere en ny stald, når der samtidig findes eksisterende staldbygninger på ejendommen, der ønskes nedrevet. Ansøger oplyser, at de eksisterende bygninger er meget nedslidte, og økonomisk og produktionsmæssigt er det ikke rentabelt at renovere de bygninger, der ønskes nedrevet. Ansøger oplyser, at de tilbageværende bygninger er dem, der vurderes at være i en sådan stand, at det kan betale sig at påbegynde en ændring/renovering. Logistik er således ikke årsagen til, at der nedrives ældre bygninger.

Der er således behov for at opføre en ny stald, for at opnå den ønskede produktion. Stalden ønskes opført mellem eksisterende bygningsmasse, så der opnås bedst mulig logistik på ejendommen.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at den ansøgte stald og siloerne er erhvervs-mæssigt nødvendigt for husdyrbrugets drift som landbrugsejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af ny stald og fodersiloer er der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 3. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Etableringen af stalden væk fra Tømmerbyvej medvirker til at gårdanlægget ikke fremtræder mere synligt i landskabet, så længe den nye stald opføres med samme udtryk, højde og farver som de eksisterende stalde, den forbinder.

De fire nye fodersiloer med 15 m højde vil være synlige i landskabet særligt fra den lavtliggende Sneum Ådal herunder fra jernbanen der gennemskærer ådalen, men også fra kanten af Esbjerg bakkeø på den vestlige side af ådalen. Dette skyldes, at landskabet er åbent og siloerne opføres relativt højt i terrænet på kanten af Holsted Bakkeø.

Da siloerne placeres bagved eksisterende 9 m og 7 m høje stalde (stald 2 og 19) og siloerne afskærmes af eksisterende beplantning, vurderes siloerne dog ikke at være dominerende i det sårbare landskab beliggende mod vest og syd.

Merpåvirkningen vurderes samtidig at være begrænset, da der i forvejen er en 20 m høj fodersilo på ejendommen, som suverænt har den største landskabsmæssige påvirkning sammenlignet med de 15 m høje fodersiloer. Siloerne ændrer således ikke væsentlig på oplevelsen af landskabet fra ådalen.

For at sikre at gårdanlægget fremtræder ensartet, stilles der vilkår om siloernes og staldens placering, farvevalg, udtryk og højde m.v.

Derudover stilles der vilkår om bevarelse af alle levende hegn i skel, der omkranser ejendommen eller de skal reetableres andet sted på ejendommen, så de stadig opfylder samme afskærmende funktion, se kort 7.

Det vurderes at det ansøgte projekt med de stillede vilkår vil være forenelig med de landskabelige hensyn.

Kort 7. Placering af stalde og fodersiloer samt beplantning omkring ejendommen.

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Der er taget udgangspunkt i scenariet med etablering af en ny stald, da dette udgør worst-case påvirkningen af naturområder og beskyttede arter.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3918,7	154,8	4073,4
Nudrift	5386,2	154,8	5541,0
8 års-drift	5492,5	154,8	5647,3

Tabel 9: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

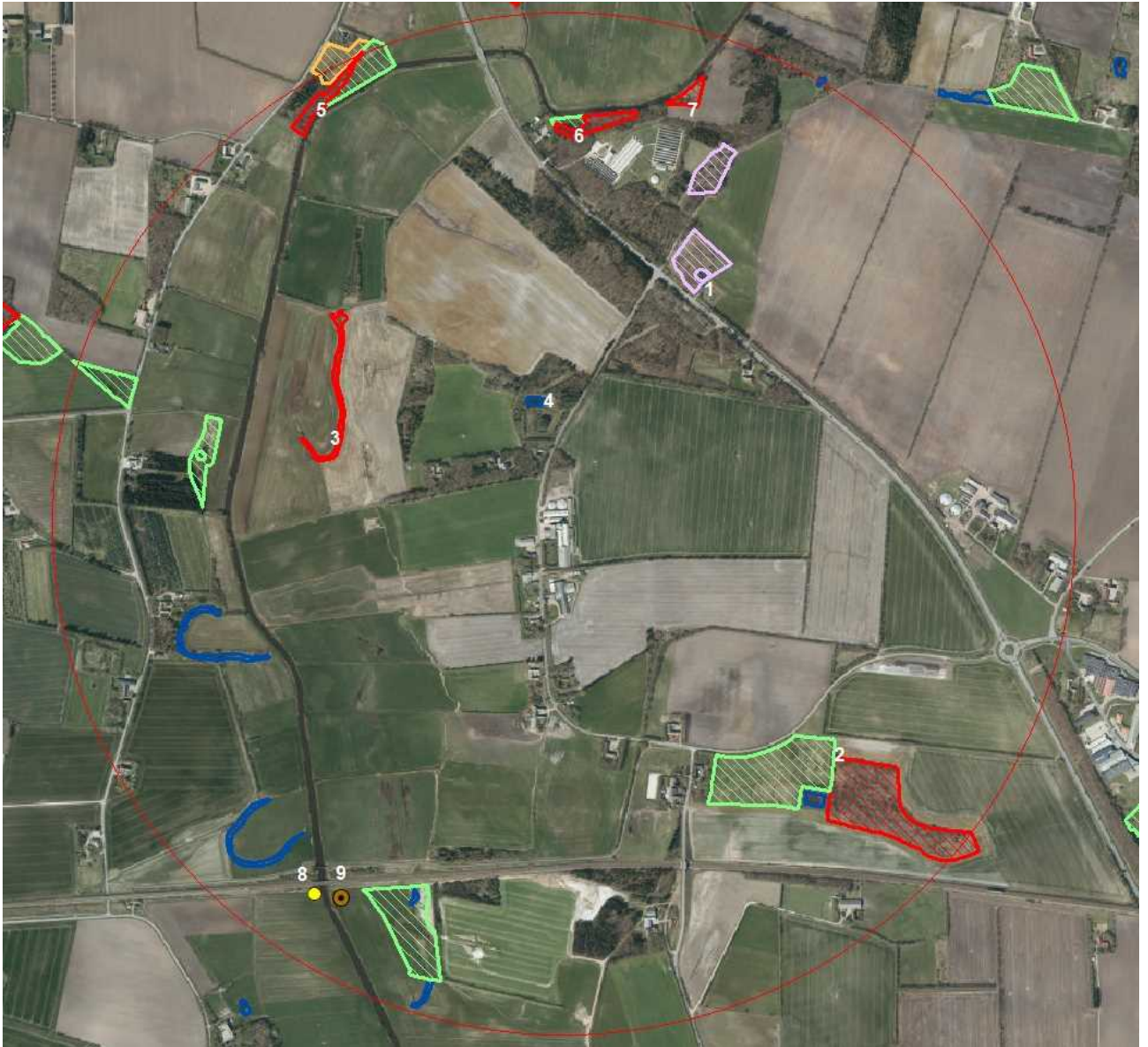
Beregningerne viser, at ammoniakemissionen reduceres fra 5.541,0 kg NH₃/år til 4.072,4 kg NH₃/år.

Årsagen til at ammoniakemissionen reduceres med 1.466,6 kg NH₃/år, når der opføres en ny stald er, at nuværende stalde samtidig tages ud af drift.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.200 m væk er det vurderet, at depositions på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 8: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabellen herunder ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Hede	-0,2	0,4	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
2	Mose	-0,1	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
3	Mose	-0,2	0,4	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
4	Søer	-0,5	0,5	Ej kategori	Ej relevant	Intet
5	Mose	-0,1	0,1	3 og 1	Ej relevant Ej vurderet	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år

	Ellekrat Habitat naturtype					0,7, 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år. Da under 0,2 er forholdet ikke vurderet nærmere.
6	Mose	-0,1	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
7	Mose	-0,1	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
8	Strandtudse	0,0	0,1	Strandtudser i engene langs Sneum Å.		
9	Vandflagermus	0,0	0,1			
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr 79 Sneum Å		-1,2	3,9	Nærmeste del af habitatområdet ligger 100 meter fra anlægget. I området er der dog ikke beskyttet natur, derimod er der tale om dyrket mark.		

Tabel 10. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er hverken søer eller enge omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er nogen enge eller søer, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I Esbjerg Kommune vurderes det, at der yngler og raster flere bilag IV arter. Særligt arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel, marsvin (i Vadehavet), vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus og markfirben, vurderes at forekomme.

Det vurderes, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt. Der er dog indsat en tabel for skema nr. 218748 fra en tidligere udgave af ansøgningen, hvor BAT-kravet ikke var overholdt.

I den seneste version af ansøgningen er BAT-kravet overholdt jf. tabellen nedenfor.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3918	155	4073
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3918	155	4072
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 11. BAT-beregning (scenarie med ny stald)

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Fast overdækning af to gyllebeholdere med teltdug
- Gyllekøling i den nye stald med 14,8 % ammoniakreduktion
- Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv

Staldsystemet delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv, er for konventionel produktion af slagtesvin det staldsystem efter delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv, har den

laveste ammoniakemission. Da BAT emissionsniveauet er fastlagt på baggrund af staldsystemet med den laveste ammoniakemission har ansøger for at opfylde kravet om anvendelse af BAT valgt at etablere gyllekøling med minimum 14,8 % ammoniakreduktion.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Der stilles vilkår om anvendelse af de oplyste teknologier, så det sikres, at ammoniakemissionen reduceres som det er forudsat i beregningerne i ansøgningen.

Regler for IE-husdyrbrug

Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2. Husdyrbruget på Tømmerbyvej 10 er et IE-husdyrbrug.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017⁵. BAT konklusionerne skal anvendes i forbindelse med fastsættelse af vilkår for godkendelse.

For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret via regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

1. Miljøledelse

BAT konklusionen angiver, at det er BAT at gennemføre og overholde et miljøledelsessystem. Dette krav er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen hvoraf det fremgår, at IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor de første gang får en godkendelse efter husdyrbrugloven.

Den ansvarlige på husdyrbruget kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Der er i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse indsendt en kopi af husdyrbrugets miljøledelsessystem. Heri er der formuleret miljømål og en miljøpolitik. Der er lavet en kortlægning af husdyrbrugets ressourceforbrug (energi, vand, råvarer og fodring) og udledning af affald, spildevand, støv & støj og ammoniak som er anvendt til at formulere indsatser og miljøforbedringer på husdyrbruget.

⁵ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)-konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

IE-husdyrbruget forpligtes til at planlægge og gennemføre en struktureret gennemgang af anlæg og materiel efter bekendtgørelsens § 44, stk. 2. Forpligtelsen skal sikre, at husdyrbrugets drift og indretninger er forsvarlige, samt at reparationer og vedligeholdelse håndteres og prioriteres behørigt. Det kan ses som en forebyggende plan, da regelmæssig gennemgang, reparation og vedligeholdelse har til hensigt at minimere risikoen for forurening.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal efter bekendtgørelsens § 44, stk. 4 foretages regelmæssigt. Det vil være op til det enkelte husdyrbrug at fastlægge frekvensen på baggrund af de konkrete forhold. Kontrol af gyllebeholdere skal dog som minimum gennemgås én gang årligt.

Den ansvarlige for husbruget kan vælge at planen for kontrol, reparation og vedligeholdelse indgår som en del af husdyrbrugets miljøledelsessystem, herunder som en del af den handlingsplan, der har til formål, at sikre, at husdyrbrugets miljøpolitik og miljømål opnås.

Der følges op på implementering af plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

2. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er bl.a. reguleret via gældende afstandskrav, og de beskyttelsesniveauer der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Husdyrbrugets placering er for så vidt angår de eksisterende bygninger på ejendommen fastlagt. Den nye stald placeres ifølge ansøger, så de eksisterende stalde, der ikke nedrives, bindes sammen. Dette giver i forhold til driften en god logistik. Desuden er bl.a. afstandskravene og lugtgenekriteriet opfyldt med den ansøgte placering af stalden.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for særlige vilkår for at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning eller for at tage hensyn til den fremtidige udvikling af husdyrbruget.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr. Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn.

Ansøger oplyser, at der er følgende tiltag omkring uddannelse og oplæring:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld, og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Ansøger oplyser, at

- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Bedriften er leverandør til Danish Crown og efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"-produktstandard. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring af m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleveres i forbindelse med de årlige indberetninger og de lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

3. Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles med husdyrgødnin-gen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertil-sætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.

- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således tilpasses udfodret mængde løbende til dyrets vækst og behov.
- Der anvendes fasefodring, dvs. foderet er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, så udskillelsen af næringsstoffer reduceres

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til BAT.

4. Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenede regnvand som rens vand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

Husdyrbruget håndterer vand som følger:

- Vandforbruget registreres i regnskabet.
- Lækager findes og reparerer hurtigst muligt.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducerer vaskevandsforbruget
- Der udføres regelmæssig afprøvning af drikkevandsventiler for at undgå spild.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt, at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmenindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

Husdyrbruget håndterer energi som følger:

Belysning

- Ejendommen har belysning på udleveringsrampe, som kun vil være tændt når der er behov for det.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer.

Ventilation

- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer, bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.

- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

5. Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

6. Lugt- og støjmissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt- og støjgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer, hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medføre gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende godkendelse.

Ansøger har valgt at anvende hyppig udslusning i stald 3 i det scenarie, hvor der bygges en ny stald.

Af Miljøstyrelsens notat "Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde" af 8. juni 2015 fremgår det, at den gennemførte test viser en statistisk sikker reduktion af lugtmissionen. Teknikken er i stalde med fulddrænet gulv optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste med 20 % lugtreducerende effekt.

Omkostningerne ved at foretage hyppig udslusning beløber sig til de arbejdstimer, der er forbundet med at udføre én udslusning fra staldene med drænet gulv hver 7. dag samt førelse af logbog over hyppigheden af udslusningerne. Det vurderes derfor, at omkostningerne er bagatelagte.

Da hyppig udslusning kan iværksættes uden væsentlige ekstraomkostninger for husdyrbruget, vurderer Esbjerg Kommune at dette tiltag er BAT mht. lugt både for så vidt angår scenariet hvor der opføres en ny stald og hvor produktionen foregår i eksisterende stalde. Der stilles derfor vilkår om hyppig udslusning og dokumentation heraf.

Ved at følge de stillede vilkår i godkendelsen, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Støvemissioner:

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyr-godkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningsssystem.

Behandling ved den umiddelbare kilde kan f.eks. ske ved anvendelse af grovere strøelse, sprede frisk strøelse med hånden, ad libitum-fodring, vådfoder, foderpiller mv. Støvreduktion kan også ske i staldanlægget ved f.eks. at sprøjte med vandtåge eller olie. Hvorimod afgangsluften behandles ved et luftrensningsystem.

Ansøger har oplyst, at der benyttes overbrusning med vand i staldene, for at regulere svinenes kropstemperatur. Dette anlæg vurderes at være med til at reducere støv inde i staldene. Desuden eksisterer der i dag et vådfodringsanlæg på ejendommen. Det er dog uvist om der fremadrettet skal fodres med våd- eller tørfoder.

Ved at opfylde gældende lovgivning om nedkøling af svin vha. et overbrusningsanlæg vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

8. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant.

Der er desuden krav om, at gyllebeholdere der er placeret således, at der er risiko for afstrømning til vandløb og søer i forbindelse med uheld skal kontrolleres hvert 5 år, have monteret alarmsystem og i nogle tilfælde også beholderbarrierer.

BAT konklusionen angiver også, at der årligt bør foretages et eftersyn af beholderen. Dette er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via reglerne om plan for kontrol og vedligehold.

Ansøger oplyser, at

- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelsen af BAT.

9. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt

krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

10. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

I tabellen herunder er der redegjort for valg og fravalg af teknikker, der er overvejet anvendt for at leve op til anvendelse af BAT.

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	Eksisterende stalde er overvejende etableret med BAT-gulve. Den nye stald er ikke, og suppleres derfor med gyllekøling.
Overbrusning	Der overbruses i stalde i forhold til lovgivningen. Overbrusningen giver en forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturreguleringen er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, - der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativet.
Gødningsopbevaring/teltverdækning	Der er etableret fast overdækning på begge gyllebeholdere. Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse og omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker kan anvendes for at reducere ammoniakudledningen, men anvendes primært til lugtreduktion. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte lugtgrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Biologisk luftvasker er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse. For at investere i en biologisk luftreenser, vil dette koste minimum 250.000 kr. (oplyst af SKOV). Udover investeringen vil der også komme løbende udgifter til strøm, vand osv.
Ændring af ventilationsafkast	Ved ændring af dyreholdet i stalde, vil der blive ændret på ventilationen, som også beskrevet i OML-beregningen.
Kemisk luftreenser	Kemisk luftreenser kan anvendes for at reducere ammoniakudledningen, men anvendes primært til lugtreduktion. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte lugtgrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Kemisk luftreenser er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse. Der er indhentet pris fra Munters, der oplyser at standardprisen er 395.000 kr. (ekskl. Moms), dertil kommer installering der ko-

	ster 7.000 kr. (ekskl. Moms). Dertil kommer ligeledes omkostninger til den daglige drift.
Gyllekøling	Gyllekøling anvendes i den nye stald for at opfylde kravet om Bedst Tilgængelige Teknik (BAT), men er fravalgt i eksisterende stalde. Det vurderes ikke at være rentabelt at etablere gyllekøling i eksisterende stalde, da dette vil betyde at bunden i brydes op for at lægge køleslanger ned.
Gylleforsuring	Der kan være problemer med lugtgener i forbindelse med gylleforsuring. Disse forekommer oftest fra procestanken, men der kan også ske en forværring af lugtgener, hvis der sker en opblanding af forsuret med ikke-forsuret gylle. Gylleforsuring fravælges da der er tale om eksisterende stalde, hvormed der ikke kan gives sikkerhed for at gyllekanalernes beton pga. syrepåvirkningen. Gylleforsuring er ligeledes fravalgt, da der ikke vil kunne leveres forsuret gylle til biogasanlæg

Tabel 11. Redegørelse for valg og fravalg af teknikker, der kan anvendes til at leve op til anvendelse af BAT.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Ophør

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, - kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus. Perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktionen på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, Daka eller levebrug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes. Olie- og kemikalieoplæg destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres til destruktion. Foder- og kornsiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Endvidere gælder det i medfør af § 45 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2.

Alternative muligheder

Ejendommen ønskes anvendt til slagtesvineproduktion, da ejendommen skal modtage dyr fra ejers andre ejendomme.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet alternative muligheder, og har efterfølgende suppleret med følgende:

"I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Der er ligeledes foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen er anvendt bedst tilgængelige teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger."

Ansøger har i afsnittet om Bedst tilgængelige Teknik (BAT) redegjort for valg af teknologier og alternative teknologier, der er blevet fravalgt.

Esbjerg Kommune bemærker, at det alene er de funktionsdygtige stalde, der vil blive anvendt fremadrettet, og at ansøger med den indsendte ansøgning både ønsker mulighed for at producere slagtesvin i eksisterende stalde eller i eksisterende stalde inkl. en ny stald.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering af det ansøgte projekt

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevarerministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 30. marts 2020 og efter der blev indsendt en ny ansøgning også den 07. januar 2021.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i perioden den 22. januar – 21. februar 2021 har Esbjerg Kommune ikke modtaget nogen bemærkninger.

Esbjerg Kommune blev efter udsendelse af udkastet i offentlig høring opmærksom på, at der i miljøgodkendelsen fejlagtigt ikke var blevet stillet vilkår om indsendelse af en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra den nye stald. Esbjerg Kommune foretog derfor sideløbende med den offentlige høring en partshøring af ansøger og konsulent i perioden den 8. – 22. februar 2021, hvoraf det fremgår, at Esbjerg Kommune påtænker at stille vilkår herom i den endelige miljøgodkendelse. Ansøger eller dennes konsulent har ikke gjort indsigelse mod dette, og derfor er vilkåret medtaget i nærværende afgørelse.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøgodkendelsen. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt i forhold til følgende punkter:

- 1) Befolkning og menneskers sundhed

- 2) Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bi-lag IV-arter
- 3) Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) Materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4
- 6) Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne nr. 1-5

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Bilag 1. SLØJFNING AF BORINGER

Lovgrundlag

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1260 af 27. oktober 2013.

Kapitel 1 Almindelige bestemmelser

§ 4. Etablering og sløjfning m.v. af boringer og brønde i henhold til denne bekendtgørelse skal udføres af personer, der opfylder de fastsatte krav i bekendtgørelse om uddannelse af personer, der udfører boringer på land.

Kapitel 6 Sløjfning af boringer og brønde

§ 26. Sløjfning af boringer etableret med fore-, filterrør og andre installationer og sløjfning af brønde skal af ejeren anmeldes til kommunalbestyrelsen mindst 14 dage før arbejdets udførelse med angivelse af metode og materialer.

Stk. 2. Der kræves ikke særskilt anmeldelse, hvor sløjfning er anmeldt, jf. § 18, stk. 2, eller hvor boringen ikke kræver anmeldelse, jf. § 18, stk. 3.

§ 27. Den, der sløjfer en boring, skal inden 3 måneder efter sløjfningen indberette dette til GEUS.

Stk. 2. Indberetningen skal ske i digital form på et format fastsat af GEUS. Indberetningen skal indeholde oplysninger om følgende:

- 1) Boringens beliggenhed samt DGU-nr.
- 2) Årsagen til sløjfning af brønden eller boringen.
- 3) Tidspunktet for sløjfning af brønden eller boringen.
- 4) Oplysninger om navn, adresse og telefonnummer på ejer, rekvisitent samt det udførende firma.
- 5) Tilgængelige data om brønden eller boringen.
- 6) Metode til sløjfningen.

§ 28. Kommunalbestyrelsen kan påbyde sløjfning af overflødige boringer og brønde. For sløjfning af vandforsyningsboringer og -brønde gælder § 36 i lov om vandforsyning m.v.

§ 29. Sløjfning af boringer og brønde skal foretages således, at de oprindelige jordlags vandstandsende evne reetableres, således at der ikke gennem anlægget kan ske forurening af grundvandet eller udveksling af vand mellem forskellige grundvandsmagasiner.

§ 30. Efterlades der ikke forerør, og er der boret i lerlag, skal lerlagenes forseglende evne reetableres. Under opfyldning med forseglende materiale skal det påses, at opfyldningen sker i lerlagets dybde og mindst svarende til tykkelsen af lerlaget.

Stk. 2. Boringer, som er indtil 10 m dybe, hvor der alene er truffet tørt sand, og hvor der ikke efterlades forerør, kan fyldes med sand. Dog fyldes og stemples som minimum den øverste meter ved terræn med forseglende materiale, såsom lergranulat eller bentonit/cementsuspension.

§ 31. Ved sløjfning af brønde skal disse oprensnes og rengøres i bunden. Herover skal de fyldes med materialer af en sådan beskaffenhed, at der ikke kan ske nedsivning af overfladevand eller vandudveksling mellem grundvandsmagasiner gennem anlægget. Brøndvæggen skal fjernes til en dybde af minimum 1 meter under terræn.

Rev. December 2013

Bilag 2. Orienterende støjberegninger

Indledning

Der er foretaget en række orienterende beregninger af det ækvivalente, korrigerede støjniveau fra støjkilder på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming vha. støjberegningsværktøj udarbejdet af Grontmij/Carl Bro Acoustica. Kildestyrker er fastsat ud fra Støjtabbogen, Lydteknisk Institut. Marts 1986. December 1987 og november 1989 og Acousticas kildekatalog samt leverandørdata.

Beregningerne er udført for at vurdere, om støjkravene kan forventes overholdt ved den ønskede drift.

Levering af foder og udfodring

Ansøgers oplysninger:

Indkøbt foder leveres fra foderstof, hvor der kommer en leverance ca. 2 gange ugentligt.

Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.30-17.00.

Det forventes at der vil komme 2 ugentligt som også anført. Dette kan dog variere.

Der vælges enten vådfodring eller tørfodring og der ønskes mulighed for begge dele. Vådfodring foregår i bygning nord for stald 12. Vælges vådfodring opføres de fire siloer ikke.

Vådfodring: Aftipning i indvendig påslag og udfodring foregår indendørs.

Tørfodring: Foder blæses ind i siloer direkte fra lastbil. Dette foregår udendørs ved siloerne og har en varighed af 20-30 min pr. læs.

Beregning:

Fra	Til	Afstand	Driftstid (nat)	Væs. afsk.	Ter. ovf.	Refl. flade	Resultat (nat)
Udendørs siloer	Tømmerbyvej 8	107 m	100 %	Ja	Blød	Nej	46 dB(A)
Udendørs siloer	Tømmerbyvej 15	107 m	100 %	Ja	Blød	Nej	47 dB(A)
Udendørs siloer	Tømmerbyvej 17	85 m	100 %	Nej	Blød	Nej	49 dB(A)

Forudsætninger:

I beregningerne er medregnet støj fra ventilationsanlæg.

Støjkilde er indblæsning af foder fra tankvogn (108 dB). Kilde: Støjtabbogen, Lydteknisk Institut.

Vurdering:

Støjkravet er ikke overholdt i nattetimer ved naboerne, dvs. i tidsrummet kl. 6.30-7.00. I dagtimerne (kl. 7.00 – 18.00) er støjkravene overholdt.

Fyldning/tømning af gyllebeholdere

Ansøgers oplysninger:

Husdyrgødningen afhentes af biogasanlæg fra fortank ved gyllebeholdere og afgasset husdyrgødning leveres i de to interne på Tømmerbyvej 10 samt gyllebeholdere

på andre ejendomme. I vækstperioden udbringes det afgassede gylle på arealerne. Biogasanlægget afhenter/afleverer gyllen 3-4 gange ugentligt.

Det tager 2-3 min. at fylde en gyllevogn, og de kan køre ca. 3 læs pr. time. Udbringning foregår over 2-4 dage, varetages af maskinstation og finder sted i tidsrummet kl. 6-00.

Beregning, fyldning af beholdere ved levering:

Fra	Til	Afstand	Drifts-tid (aften/nat)	Væs-afs-k.	Ter. ovf.	Refl. flade	Resultat (aften/nat)
Fyldning nord for beholdere:							
Lille gylle-beholder	Tømmerbyvej 23	85 m	5 / 10 %	Nej	Blød	Nej	41 dB(A) / 44 dB(A)
Stor gylle-beholder	Tømmerbyvej 23	91 m	5 / 10 %	Nej	Blød	Nej	40 dB(A) / 43 dB(A)
Fyldning syd for beholdere:							
Lille gylle-beholder	Tømmerbyvej 17	105 m	5 / 10 %	Nej	Blød	Nej	38 dB(A) / 38 dB(A)
Stor gylle-beholder	Tømmerbyvej 17	115 m	5 / 10 %	Nej	Blød	Nej	38 dB(A) / 38 dB(A)

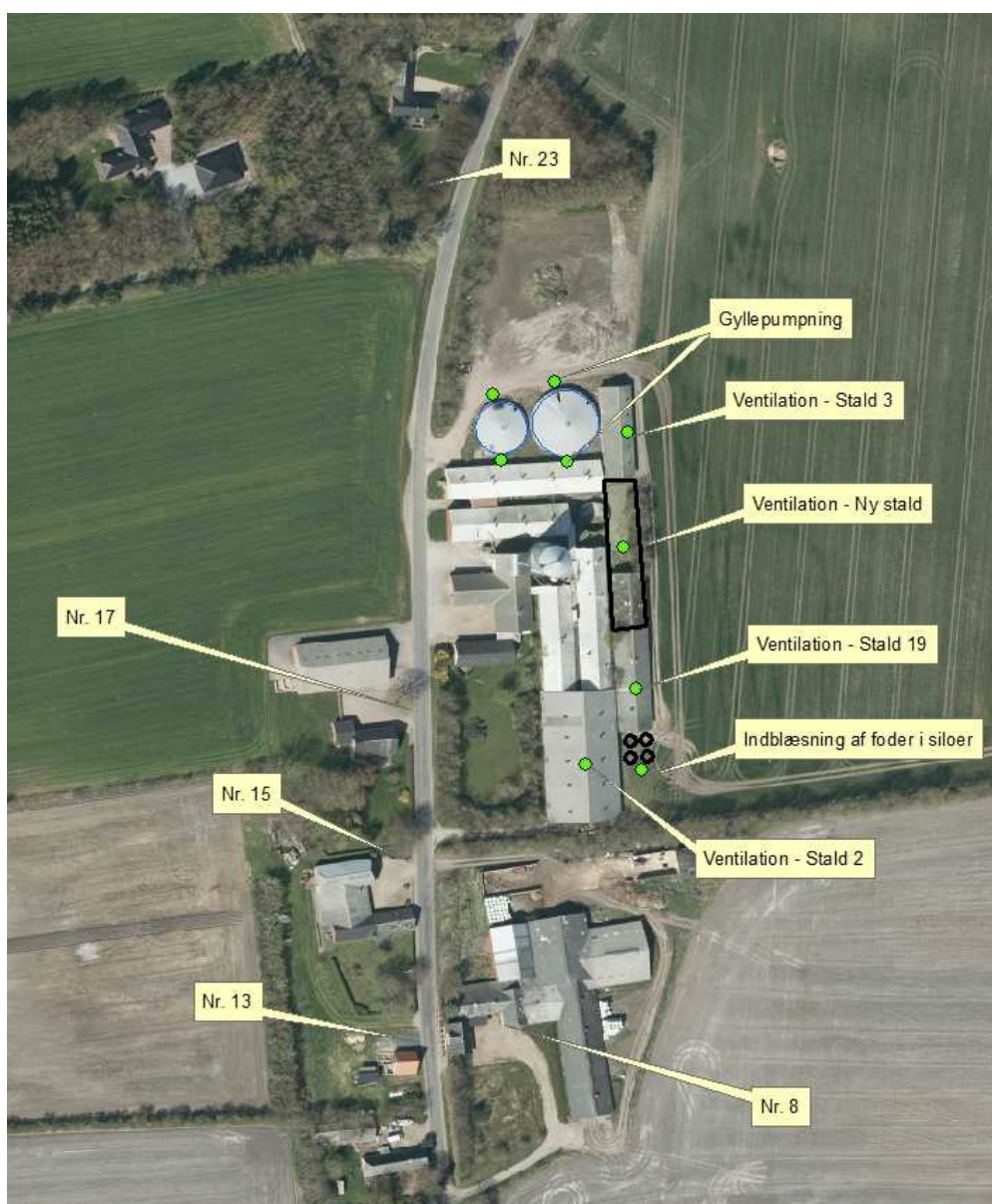
Forudsætninger: Støjkilde svarer til traktor med svag acceleration (103 dB). Kilde: Støjtabbogen, Lydteknisk Institut.

I beregningerne er medregnet støj fra ventilationsanlæg. Aflevering 1 gange pr. 30 min eller pr. 60 min a 3 min varighed.

Beregning, tømning af beholdere ved udbringning:

Fra	Til	Afstand	Drifts-tid (aften/nat)	Væs-afs-k.	Ter. ovf.	Refl. flade	Resultat (aften/nat)
Tømning nord for beholdere:							
Lille gylle-beholder	Tømmerbyvej 23	85 m	15 / 15 %	Nej	Blød	Nej	45 dB(A) / 45 dB(A)
Stor gylle-beholder	Tømmerbyvej 23	91 m	15 / 15 %	Nej	Blød	Nej	45 dB(A) / 45 dB(A)
Tømning syd for beholdere:							
Lille gylle-beholder	Tømmerbyvej 17	105 m	15 / 15 %	Nej	Blød	Nej	39 dB(A) / 39 dB(A)
Stor gylle-beholder	Tømmerbyvej 17	115 m	15 / 15 %	Nej	Blød	Nej	39 dB(A) / 39 dB(A)

Forudsætninger: Støjkilde svarer til traktor med svag acceleration (103 dB). I beregningerne er medregnet støj fra ventilationsanlæg. Afhentning 3 gange pr. time a 3 min varighed.

Støjklider og naboer. Grøn punkt er placering af støjklide

Vurdering:

Støjkravet vurderes at være overholdt ved fyldning af gyllebeholdere hos alle naboer, hvor der er afskærmning i dag, aften og nattetimer. Tømmerbyvej 23 er uafskærmet. Her er støjkravet ikke overholdt i nattetimer.

Ifølge Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder (vejledning nr. 5/1984), kan den tidsmæssige definition af dag, aften og nat afviges ved toholdsdrift, således at den grænse mellem nat og dag fastsættes til kl. 6 eller grænse mellem aften og nat til kl. 23. Der kan ikke anvendes en kombination af disse, da det er afgørende, at omboende kan få 8 timers sammenhængende søvn. På virksomheder, hvor arbejdet er stærkt sæsonbetonet, kan det ifølge vejledningen overvejes, hvorvidt det i sådanne situationer vil være rimeligt at afvige de vejledende støjgrænser.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ved udbringning af flydende husdyrgødning er tale om sæsonbetonet arbejde, der samtidig vurderes at have karakter af toholdsdrift.

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at de vejledende støjgrænser kan fraviges i en kortere periode. På den baggrund gives der dispensation til, at grænserne mellem aften og nat kan fastsættes til kl. 23 i op til 4 dage årlig ifm. udbringning af flydende husdyrgødning.

Ventilationsanlæg

Ansøgers oplysninger:

Ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderer ansøger at støjniveauet er meget lavt.

Stalde har fladt tag indvendig. Ventilationsanlæg er placeret i staldniveau. Ikke i øverste del af afkast. Dette reducerer støj fra anlægget. Ventilationen vil køre efter behov og er styret mekanisk.

Beregning:

Fra	Til	Afstand i m	Driftstid (nat)	Væs . afsk.	Ter. ovf.	Refl. flade	Resultat
Centrum afkast fra stald 2, 3, 19 og ny stald	Tømmerbyvej 15	2:75 m 3:178 m 19:110 m Ny:143 m	100 %	Nej	Blød	Nej	2:35 3:24 19:24 Ny:25 I alt 36 dB(A)
Centrum afkast fra stald 2, 3, 19 og ny stald	Tømmerbyvej 17	2:65 m 3:130 m 19:90 m Ny:96 m	100 %	Nej	Blød	Nej	2:36 3:27 19:26 Ny:28 I alt 37 dB(A)

Forudsætninger:

Datablad fra Skov udsugningsenhed ECT 632-6. Kildestyrke målt ude er 73 dB(A). Kildestyrke er korrigeret i forhold til antal afkast på bygningerne. Der regnes med en støjkilde pr. afkast (worst-case) og 100 % driftstid (worst-case).

Vurdering:

Ventilationsstøj forventes i sig selv at kunne overholde støjkrav hele døgnet rundt.

Bilag 3. OML

Bygning/ Staldtype	Afkast nr.	Bygnings højde	Afkast højde	Afkast Ø _{ind}	Afkast Ø _{ud}	Stiplad- ser pr. afkast	Anvendt luftmæng- de m ³ /stiplads	Luftmæng- de m ³ /time pr. afkast	Lufthastig- hed m/sek.	Tempe- ratur (°C)	Staldsys- tem og dyretype	Produk- tions- areal m ²	Produk- tions- areal m ² i alt	OU _g /m ²	Lugtemission OU/s i alt	Lugtemission OU/s pr. afkast	LE/m ²	Lugtemission LE/s i alt	Lugtemission LE/s pr. afkast
Stald 2	1	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20	Slagtesvin. Delvis spaltegulv (25-49 %)	89	939	29	27.231	2.581	14	13.146	1.246
	2	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		89		29		2.581	14		1.246
	3	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		90		29		2.610	14		1.260
	4	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		90		29		2.610	14		1.260
	5	8,7	7,5	0,83*	0,99	185	100	18.500	9,5	20		112		29		3.248	14		1.568
	6	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		89		29		2.581	14		1.246
	7	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		89		29		2.581	14		1.246
	8	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		89		29		2.581	14		1.246
	9	8,7	7,5	0,83*	0,99	148	100	14.800	7,6	20		90		29		2.610	14		1.260
	10	8,7	7,5	0,83*	0,99	185	100	18.500	9,5	20		112		29		3.248	14		1.568
Stald 19 Syd	11	4,6	5,1	0,71*	0,84	224	100	22.400	16,2	20	Slagtesvin. Delvis spaltegulv (25-49 %)	145	352	29	10.208	4.219	14	4.928	2.037
	12	4,6	5,1	0,71*	0,84	318	100	31.800	23,0	20	207	29		5.989		14	2.891		
Ny stald midt	13	4,6	5,1	0,71*	0,84	205	100	20.500	14,8	20	Slagtesvin. Delvis spaltegulv (25-49 %)	133	534	29	15.486	3.857	14	7.476	1.867
	14	4,6	5,1	0,71*	0,84	205	100	20.500	14,8	20	133	29		3.857		14	1.867		
	15	4,6	5,1	0,71*	0,84	205	100	20.500	14,8	20	134	29		3.886		14	1.867		
	16	4,6	5,1	0,71*	0,84	206	100	20.600	14,9	20	134	29		3.886		14	1.875		
Stald 3 nord Hyppig udslusning	17	5,2	5,7	0,71*	0,84	234	100	23.400	16,9	20	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter 33/67	130	261	43	8.978*	4.472	14	2.923*	1.456
	18	5,2	5,7	0,71*	0,84	235	100	23.500	17,0	20	131	43		4.506		14	1.467		
															61.903			28.473	

* Indvendig diameter er reduceret med 15 % (milkryds)

Stald 2: Påsat milkryds i alle ti afkast, samt påsat omvendt konus.

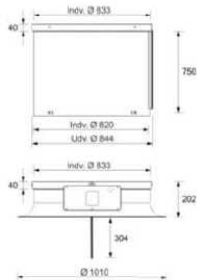
Stald 19, stald 3 og ny stald: Påsat milkryds i alle 8 afkast, samt anvendt afkast uden konus. Dvs. med en indvendig diameter på 0,83 m, og en afksthøjde på 0,5 m over kip.

*Anvendt hyppig udslusning (20 % lugtreduktion) i stald 3, er fraregnet den angivet lugtemission.

3.1 Målskitse

DA 820 skorsten (SKOV)

Bilag 4. Landskabsanalyse

Projektbeskrivelse

Der ønskes opført en ny stald, der forbinder eksisterende stald 3 og stald 19. En mindre gyllebeholder og den nordligste del af stald 19 rives ned forinden, og der fjernes en mindre række træer mellem de to staldbygninger. Den nye stald ønskes opført i samme dimensioner (højde 7 m og bredde 11 m), som de to bygninger, som den nye stald forbinder.

Derudover ønskes der mulighed for at opsætte 4 stk. fodersiloer a ca. 70 m³ med en højde på maksimalt 15 m syd for stald 19 (højde 7 m) og bag ved eksisterende stald 2 (højde 9 m). Siloerne ønskes opført i en lys eller grøn farve. Der er i forvejen en 2.048 m³ fodersilo på ca. 20 m højde på ejendommen opført i metal.

Væggene på den nye stald vil blive opført i lyse farver (hvid eller grå), ligesom eksisterende bygninger. Taget vil være gråt eternit eller tilsvarende som de eksisterende stalde, der forbindes.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed

Den nye stald og fodersiloerne opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Tømmerbyvej 10, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Driftsbygninger og anlæg på Tømmerbyvej 10 udgør efter ændringerne er udført samlet et areal på ca. 1,0 ha inkl. udenomsarealer. Produktionsarealet udgør 2.086 m².

Afhængig af arealkravet, forventes et årligt foderbehov på 2,6-2,7 mio. foderenheder, hvilket svarer til 2.600 – 2.700 m³ foder. De nye siloer vil have en kapacitet på ca. 4 * 70 m³. Der er i forvejen en eksisterende silo med 2.048 m³ kapacitet og dermed i alt 2.328 m³ kapacitet på ejendommen. Fodersiloernes kapacitet overstiger således ikke det årlige foderbehov.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri. Bygninger og anlæg er samtidig hverken meget store eller på anden vis usædvanlige i forhold til traditionelle danske husdyrbrug, der producerer slagtesvin. Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger og anlæg, der arkitektonisk opføres som andre stalde og foderopbevaringsanlæg mv.

Ansøger ejer udover Tømmerbyvej 10 også andre ejendomme, hvor der ligeledes er produktion af svin. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

Esbjerg Kommune har bedt ansøger redegøre for behovet for at etablere en ny stald, når der samtidig findes eksisterende staldbygninger på ejendommen, der ønskes nedrevet. Ansøger oplyser, at de eksisterende bygninger er meget nedslidte, og økonomisk og produktionsmæssigt er det ikke rentabelt at renovere de bygninger, der ønskes nedrevet. Ansøger oplyser, at de tilbageværende bygninger er dem, der vurderes at være i en sådan stand, at det kan betale sig at påbegynde en ændring/renovering. Logistik er således ikke årsagen til, at der nedrives ældre bygninger.

Der er således behov for at opføre en ny stald, for at opnå den ønskede produktion. Stalden ønskes opført mellem eksisterende bygningsmasse, så der opnås bedst mulig logistik på ejendommen.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at den ansøgte stald og siloerne er erhvervs-mæssigt nødvendigt for husdyrbrugets drift som landbrugsejendom.

Landskabsvurdering

Bindinger

Husdyrbruget er beliggende inden for følgende områder i kommuneplanen for 2018-30:

- KP 18-30 Landskabskarakterområder (561.08)
- KP 18-30 Kulturmiljø

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.08 Darum – Gørding. Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

Kulturmiljø

Et kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Husdyrbruget på Tømmerbyvej 10 er i kulturmiljøplanen beliggende indenfor kulturmiljøområde nr. 4.2 " Sneum, Sneum Kirke, Sneumgård, Tømmerby, Nybro og Spøttrup".

Topografi

Husdyrbruget er beliggende ved Tømmerby, der ligger på kanten af Holsted Bakkeø øst for Sneum Ådal. Området er forholdsvis fladt øst for gårdanlægget, mens det skræner ned mod Sneum Å vest for gårdanlægget.

Husdyrbruget er beliggende i kote 9 m, og vil således være synlig fra især Sneum Ådal, der udgør et større lavtliggende område i kote 0-2 m, samt fra kanten af Esbjerg Bakkeø på den vestlige side af Sneum Ådal.

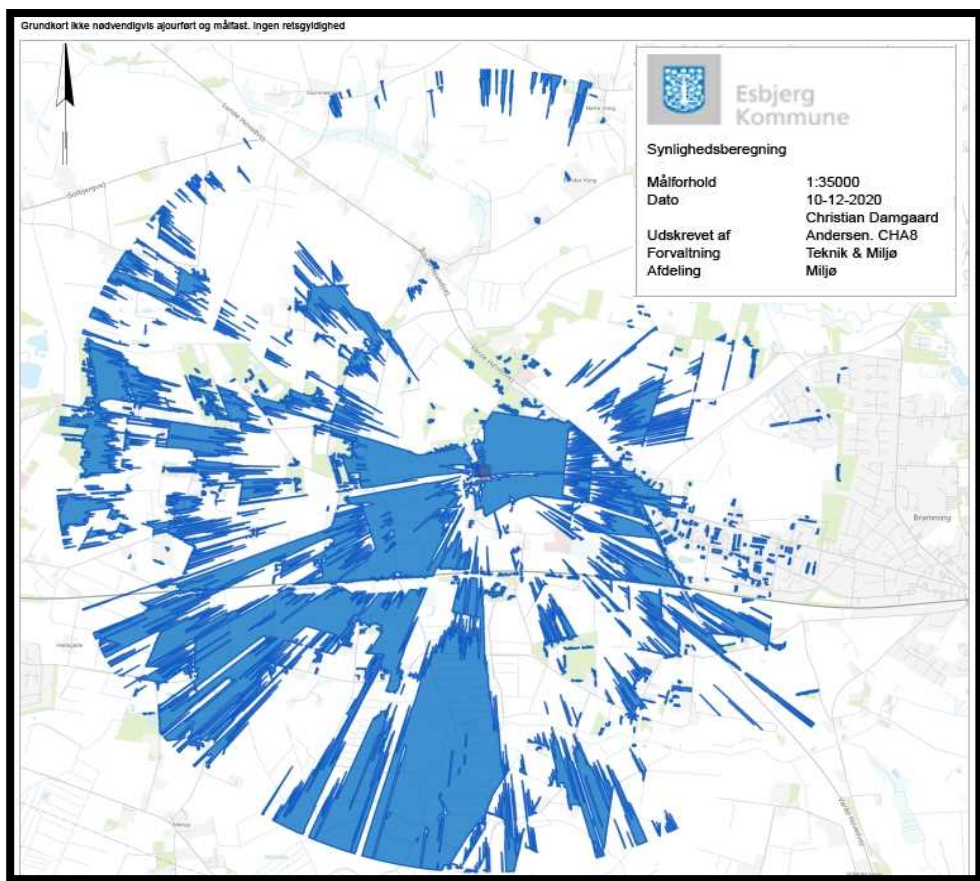
Den nye stald opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og mellem to eksisterende stalde længst væk fra Tømmerbyvej dvs. bag eksisterende stalde og anlæg, hvoraf nogle stalde nedrives. Synligheden af gårdanlæggets bygninger i landskabet ændres ikke med den nye stalds opførelse.

Fodersiloerne vil pga. deres højde på kanten af bakkeøen være betydelig mere synlige i landskabet.

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synligt de ansøgte fodersiloer er i landskabet inden for en radius af 3 km, se kortet herunder. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde.

Beregningen viser, at fodersiloerne primært er synlige fra vestlige og sydlige retninger (Sneum Ådal og fra kanten af Esbjerg Bakkeø på den anden side af ådalen) og jernbanen, der gennemskærer landskabet. Siloerne er visse steder også synlige i østlig retning herunder fra en del af Varde Hovedvej og den vestligste del af Bramming.

Bevoksning

Landskabet omkring Tømmerby er relativt åbent. I ådalen er der kun sparsom med beplantning, mens der på bakkeøen er flere småbeplantninger og læhegn både langs med Tømmerbyvej, men også som afgrænsning af de dyrkede marker. Der er ingen udpræget orientering af læhegnene.

Fodersiloerne omgives af eksisterende driftsbygninger mod vest og nord. Der er etableret afskærmende beplantning ud mod Tømmerbyvej, og syd for siloerne er der ligeledes et afskærmende læhegn.

Bebyggelse

Gennemgående består landskabskarakterområdet af marker, der dyrkes intensivt. Der er ingen særlig dominerende strukturer eller landskabselementer.

Husdyrbruget er placeret ca. 2 km vest for de nærmeste større boligområder i Bramming.

Øvrig bebyggelse i området omkring Tømmerby består af spredte gårde og enkelthuse, der er fortættet langs med vejene.

Der er flere større gårdanlæg med høje siloanlæg i området, og der ændres med det ansøgte ikke på bebyggelsesstrukturen i landskabskarakterområdet.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Området er gennemskåret af højspændingsledninger som udgår fra transformatoren ca. 600 m mod NØ.

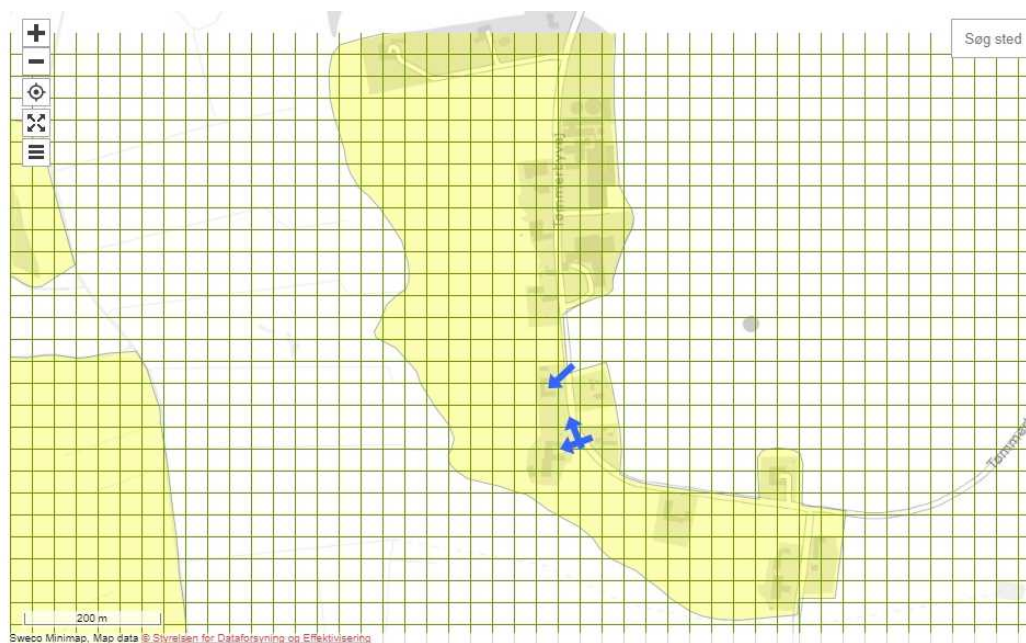
Ca. 1,7 km mod sydvest og på modsatte side af Sneum Ådal findes der et andet husdyrbrug med to 18-19 m høje fodersiloer.

Ca. 750 m mod syd gennemskæres landskabet og ådalen af en jernbane.

Der er ikke øvrige større tekniske anlæg i området.

Kulturforhold

Tømmerbyvej 10 er jf. kortet herunder beliggende indenfor særligt værdifuldt kulturmiljø og er samtidig en del af kulturmiljøkernen.

Alle oplysninger i Kulturmiljøplanen er samlet i ovenstående kort. Kortet udgør således Kulturmiljøplanen.

Kortet indeholder fire elementer:

- Kulturmiljøets samlede afgrænsning (som i kommuneplanen)
- En opdeling af kulturmiljøet i et særligt værdifuldt kulturmiljø (kvadreret grønt) og en kulturmiljøkerne (gul flade)
- Et registreringsskema indeholdende data for hvert enkelt kulturmiljø. Skemaet kan tilgås ved et klik på kortet
- De såkaldte udsigtspunkter, der, ved et zoom i kortet, viser sig som blå pile. Pilene angiver fotostandpunktet for det foto, der viser sig, hvis man klikker på pilen.

Om kulturmiljøområdets sårbarhed fremgår det, at

- Ud- og indkigget på ådalen skal bevares.
- De forskellige landbygningers struktur skal bevares.
- Området skal friholdes fra ny bebyggelse/anlæg.
- De oprindelige vejstrukturer skal bevares.
- Sneum Å har tidligere haft et slynget forløb, som om muligt vil kunne genskabes. Ved en terrænændring skal udkigget til ådalen bevares. Den primære trussel er yderligere opdyrkning af engarealer og evt. skovtilplantning.

Sårbarhed

Områdets sårbarhed i forhold til kulturforhold er beskrevet under "Kulturforhold".

Landskabskarakterområdet er gennemgående robust, dvs. det er ikke er sårbart over for større tekniske anlæg, etablering af læhegn m.v. Dog er de vandløbsnære omgivelser væsentlig mere sårbare end bakkeøerne. Det ansøgte byggeri på kanten af Holsted bakkeø skal derfor vurderes i forhold til indvirkningen på ådalslandskabet, og om det vil kunne have en væsentlig negativ indvirkning på ådalens karakter.

Landskabskarakterområdet Sneum Å (561.04) er sårbart overfor etablering af tekniske anlæg, større landbrugsbyggeri og beplantning, som kan virke dominerende/skæmmende i dette karakterområde.

Konklusion

Etableringen af stalden væk fra Tømmerbyvej medvirker ikke til at gårdanlægget fremtræder mere synligt i landskabet, så længe den nye stald opføres med samme udtryk, højde og farver som de eksisterende stalde, den forbinder.

De fire nye fodersiloer med 15 m højde vil være synlige i landskabet særligt fra den lavtliggende Sneum Ådal herunder fra jernbanen der gennemskærer ådalen, men også fra kanten af Esbjerg bakkeø på den vestlige side af ådalen. Dette skyldes, at landskabet er åbent og siloerne opføres relativt højt i terrænet på kanten af Holsted Bakkeø.

Da siloerne placeres bagved eksisterende 9 m og 7 m høje stalde (stald 2 og 19) og siloerne afskærms af eksisterende beplantning, vurderes siloerne dog ikke at være dominerende i det sårbare landskab beliggende mod vest og syd, hvorfra siloerne vil være mest synlige.

Merpåvirkningen vurderes samtidig at være begrænset, da der i forvejen er en 20 m høj fodersilo på ejendommen, som suverænt har den største landskabsmæssige påvirkning sammenlignet med de 15 m høje fodersiloer. Siloerne ændrer således ikke væsentlig på oplevelsen af landskabet fra ådalen.

For at sikre at gårdanlægget fremtræder ensartet, stilles der vilkår om siloernes og staldens placering, farvevalg, udtryk og højde m.v.

Derudover stilles der vilkår om bevarelse af alle levende hegn i skel, der omkranser ejendommen eller de skal reetableres andet sted på ejendommen, så de stadig opfylder samme afskærmende funktion, se kortet herunder.

Det vurderes at det ansøgte projekt med de stillede vilkår vil være forenelig med de landskabelige hensyn.

Bilag 5. Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport
§16a Miljøgodkendelse af husdyrbruget på

**Tømmerbyvej 10
6740 Bramming**

Udarbejdet af

SvineRådgivningen

Oktober 2020

Datablad:

Ansøger	Pedersminde
Kontakt	Aage Lauritzen, Hjortvadvej 11, 6760 Ribe
Husdyrbrugets adresse	Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming
Matrikel og ejerlav	18a – Tømmerby By, Bramming
CHR	95194
CVR	28202911
Konsulent	SvineRådgivningen v/ Kira Langkjer e-mail: kij@sraad.dk tlf.: 96424616 / 24258165
Ansøgningsskema(er):	Ansøgningsskema 218748, scenarieberegning 222204
Bilag til ansøgningen	Beredskabsplan, miljøledelse

Indholdsfortegnelse

Generelle forhold	4
Projektets omfang	4
Tidligere godkendelser	4
Ikke teknisk resumé	4
Erhvervsmæssig nødvendighed	5
Miljøteknisk redegørelse - Anlægget	6
Overblik over stalde og produktioner	6
Produktionsarealer – beskrivelser og kortbilag	8
Lokalisering	10
Faste afstandskrav	10
Landskabet og planforhold	11
Byggeriets højde og materiale	11
Alternativer	13
Energiforbrug	13
Konsekvensvurdering	13
Vandforbrug	13
Konsekvensvurdering	14
Lugt	14
Konsekvensvurdering	15
Støj	16
Konsekvensvurdering	16
Støv	16
Konsekvensvurdering	17
Lys	18
Konsekvensvurdering	18
Fluer og skadedyr	18
Konsekvensvurdering	18
Transport	19
Konsekvensvurdering	19
Egenkontrol	20
Konsekvensvurdering	20
Driftsforstyrrelser og uheld	20
Konsekvensvurdering	21
Spildevand	21
Konsekvensvurdering	22
Husdyrgødning og foder	22
Konsekvensvurdering	23
Affald	23
Konsekvensvurdering	23
Ammoniakemission	24
Konsekvensvurdering	24
Påvirkning af natur	25
Konsekvensvurdering	25
Foranstaltninger ved ophør	26
BAT ammoniak	27
Valg og fravalg af teknologier	29
Befolkningen og menneskers sundhed	30
Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter	30
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	31
Materielle goder, kulturarv og landskab	32

Generelle forhold

Projektets omfang

Ansøger ønsker at reducere og tilpasse produktionen i eksisterende bygninger på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming. Nogle af bygningerne ønskes på sigt nedrevet, hvilket betyder at produktionen tilpasses og reduceres i forhold til bygningernes kapacitet. Der ønskes opført en ny bygning, der vil forbinde de eksisterende bygninger. Ejendommen har tidligere været godkendt og drevet med en soproduktion, men ønskes fremadrettet anvendt til produktion af slagtesvin.

Ansøgningen er indsendt via husdyrgodkendelse og med skema nr.: 218748. I dette ansøgningsskema, ønsker der opført en bygning der forbinder eksisterende bygninger. Der er ligeledes indsendt en scenarieberegning med skema nr.: 222204. Dette skema beskriver, hvordan der produktionen ønskes ændret i eksisterende bygninger.

I forbindelse med denne ansøgning, opføres der en ny stald (ansøgning 218748). Alternativt, hvis denne ansøgning ikke ønskes udnyttet, vil der ikke opføres nyt (ansøgning 222204)

Ansøger ønsker at påbegynde projektet straks sagens behandling kan afsluttes.

Tidligere godkendelser

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra juli 2011 samt et tillæg til miljøgodkendelsen fra juli 2014.

Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker en ændring af eksisterende produktion på Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming. Produktionen har tidligere været en soproduktion med plads til smågrise og slagtesvin. Fremadrettet ønskes nogle af bygningerne fjernet og i de resterende bygninger ønskes en slagtesvineproduktion. Ved denne godkendelse ønskes der ligeledes omlægning af godkendelsen fra stiplads- til produktionsareal.

Ansøger ønsker at ændre produktionen, således at produktionsarealet reduceres fra 4.640 m² til 2.086 m², alternativt 1.552 m². Der ændres ikke i eksisterende gulvtype/gyllekanaler. Der ønskes opført 4 siloer a 70 m³, der placeres syd for stald 19.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet til BAT opfyldes ved delvis fast gulv (25-49% fast gulv) i to af staldene. Der er et enkelt staldafsnit der er med drænet gulv og spalter.

Ejendommens samlede drift, forbrug og lagerkapacitet for både foder og husdyrgødning minimeres af den ansøgte ændring.

Produktionen har tidligere været et IE-brug med mere end 750 stipladser til søer. Dette ændres i fremtiden, således at ejendommen vil være bestående af mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Anlægget ligger med god afstand til kategori 1 og 2 natur. Nærmeste kategori 1 natur er en Elle- og askeskov beliggende 1.100 m NV samt en næringsrig sø beliggende 1800 m S for ejendommen. Ejendommen har en beregnet totaldeposition på 0,0-0,1 NH₃-N til de to kategori 1 naturområder, hvilket betyder at der ikke er behov for kumulative vurderinger.

Nærmeste kategori 2 naturtype, er et overdrev beliggende 3,9 m NØ for ejendommen. Ejendommen har en totaldeposition på 0,0 kg NH₃-N pr ha pr. år.

Ejendommen er beliggende således at der er 6 naturområder, udpeget til kategori 3 natur i en afstand af 1.000 m fra ejendommen. Ejendommen har en merdeposition til de 6 naturområder på 0,0 kg NH₃-N pr ha pr. år.

Nærmeste nabo til produktionsanlægget er Tømmerbyvej 13, 6740 Bramming, der er beliggende ca. 100 m SV for produktionsanlægget. Nærmeste byzone er Bramming, beliggende ca. 1.100 m øst for anlægget.

Ejendommen overholder alle afstandskrav ift. De beregnede geneafstande for lugt til både samlet bebyggelse samt byzone er overholdt. Lugtgeneafstanden til nærmeste enkeltbeboelse er ikke opfyldt i ansøgningsskema 218748, så derfor er der udarbejdet en OML-beregning, der beskriver at lugtgenekriteriet er overholdt.

Alle mål og gulvtyper er hentet fra opmålinger, foretaget af SKOV A/S og godkendt af ejer – ejendommens produktionsbygninger er ikke besøgt af ansøgers konsulent.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Der ønskes opført en ny stald, der forbinder eksisterende stalde. De andre bygninger, der ønskes nedrevet skyldes at bygningerne er meget nedslidte og derfor er det produktionsmæssigt ikke rentabelt at reovere de eksisterende bygninger, der ønskes nedrevet. De tilbageværende bygninger vurderes at være i en sådan stand, at det kan betale sig på påbegynde en ændring/reovering.

Logistik er derfor ikke grunden til at nogle af staldene ønskes nedrevet.

Miljøteknisk redegørelse - Anlægget

Overblik over stalde og produktioner

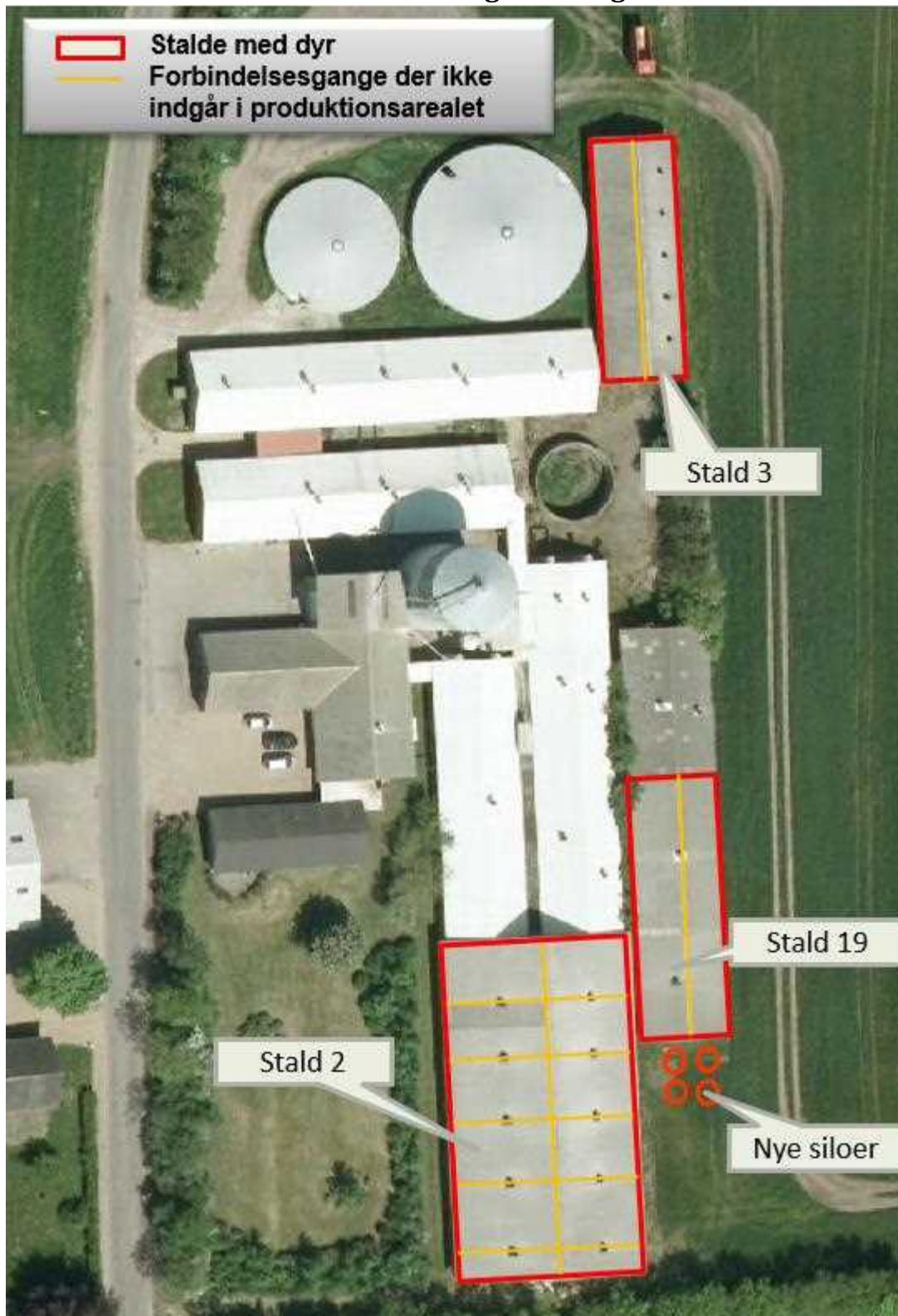
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#287268) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	939
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#287275) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	352
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#287279) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Ny stald	672	Mekanisk ventilation	6 m	(#287295) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	534
Sum						2086
Nudrift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#287270) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#287269) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	751 188
Stald 12	301	Mekanisk ventilation	6 m	(#287273) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	301
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#287277) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#287276) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	146 206
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#287281) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Stald 14-18	2804	Mekanisk ventilation	6 m	(#296044) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#296043) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#296042) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0 0	557 1868 362
Sum						4640
8 års drift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#296054) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#296053) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	188 751
Stald 12	301	Mekanisk ventilation	6 m	(#287274) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	301
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#296061) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#296060) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0 0	206 146
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#287282) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	261
Stald 14-18	2804	Mekanisk ventilation	6 m	(#296051) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#296050) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#296049) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0 0 0	362 1868 557
Sum						4640

Ansøgningskema 218748

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#249240) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	939
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#249317) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	352
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#254866) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Sum						1552
Nudrift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#249327) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#249326) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	751 188
Stald 12	301	Mekanisk ventilation	6 m	(#249328) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	301
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#285383) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#249329) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	146 206
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#285384) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Stald 14-18	2787	Mekanisk ventilation	6 m	(#295853) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#295852) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#295851) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0 0 0	362 1868 557
Sum						4640
8 års drift						
Stald 2	1142	Mekanisk ventilation	6 m	(#285415) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv (#285414) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	188 751
Stald 12	301	Mekanisk ventilation	6 m	(#285416) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	301
Stald 19	423	Mekanisk ventilation	6 m	(#295924) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) (#285417) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0	146 206
Stald 3	385	Mekanisk ventilation	6 m	(#285418) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	261
Stald 14-18	2787	Mekanisk ventilation	6 m	(#295927) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#295926) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#295925) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0 0 0	557 1868 362
Sum						4640

Ansøgningskema 222204

Produktionsarealer - beskrivelser og kortbilag

Der er ikke angivet gangarealer i den nye stald, da denne ikke er indrettet endnu.

Stald 2

Stalden er med delvis spalter til slagtesvin. I 8-årsdriften samt nudriften har stalden været anvendt til smågrise samt farestald på delvis spalter. Stalden ønskes fremadrettet at blive anvendt til slagtesvin. Stalden er opmålt 1.142 m² og der er fratrukket gangarealer samt krybber, hvilket betyder at stalden har et produktionsareal på 939 m².

Stald 3

Stalden er etableret med drænet gulv og spalter. Dette staldsystem er angivet i 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift. Noget af spaltearealet er i dag støbt over, men da der stadig er fuld gyllekumme under det faste areal, er staldsystemet angivet til at være drænet gulv og spalter. Stalden er opmålt til at være 385 m² og der er fratrukket gangarealer samt krybber, hvilket betyder at stalden har et produktionsareal på 261 m².

Stald 19

Stalden er etableret med delvis spaltegulv. Staldsystemet har tidligere været angivet til at være drænet gulv til smågrise og delvis spaltegulv i farestierne. Stalden ønskes fremadrettet at blive anvendt til slagtesvin på delvis spalter (25-49%). Stalden er opmålt til 423 m² og der er fratrukket gangarealer, hvilket betyder at stalden har et produktionsareal på 352 m².

Ny stald

Stalden ønskes opført mellem stald 3 og 19. Stalden ønskes opført med delvis spalter (25-49%). Stalden er opmålt til at være 672 m² og der er fratrukket gangarealer, hvilket betyder at det fremtidige produktionsareal vil være 534 m² (den nye stald fremgår kun i ansøgningskema 218748).

Stald 14-18

Stald 14-18 fremgår ikke af ovenstående oversigt, da stalden i ansøgningen er bestående af flere stalde, der hænger sammen. I fremtiden ønskes alle stalde, der indgår som stald 4-18 i ansøgningen ikke at blive anvendt til husdyrhold.

Management:

DANISH Produktstandard er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen". Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Rengøring og desinficering:

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensens stibund, inventar og vægge mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af staldrummet. Når sektionen er tør, desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise.

Overbrusning i svinestalde:

Der er etableret overbrusning i staldene. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruges med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

Bedst tilgængelige staldteknologi;

Størstedelen af slagtesvinene er opstaldet på delvis spaltegulv, der er BAT-teknologi for gulvtypen i slagtesvinestalde (BAT-byggeblad 106.04-52). Kun et staldafsnit er indrettet med drænet gulv og spaltegulv.

Lokalisering

Husdyrbruget ligger på adressen Tømmerbyvej 10, 6740 Bramming, ca. 1,1 km nordvest for Bramming, der er nærmeste byzone og dermed også nærmeste samlede bebyggelse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Tømmerbyvej 13, der er beliggende 100 m sydvest for den ansøgte bygningsmasse.

Faste afstandskrav

Afstandskravene i henhold til §6 i Husdyrloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg **IKKE** er beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o. lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven er overholdt – herunder er vurderet;

- Almene forsyningsanlæg > 50 m
- Ikke almene vandforsyningsanlæg > 25 m*
- Vandløb, dræn og søer > 15 m
- Off. Vej og privat fællesvej > 15 m (Der er mere end 40 m fra stald 3 til Tømmerbyvej)**
- Levnedsmiddelvirksomhed > 25 m
- Beboelse på samme ejendom > 30 m ***
- Naboskel > 30 m****

**Der er mindre end 25 m fra produktionsbygningerne til ikke almene vandforsyningsanlæg. Boringen ligger, hvor den nye stald ønskes placeret. Hvis den nye stald opføres, vil vandboringen blive sløffet.*

***Der er mindre end 15 m fra Stald 14-48 til offentlig vej (Tømmerbyvej). Der ønskes dog fremover ikke husdyrproduktion i disse stalde.*

****Der er mindre end 30 m fra Stald 12 til beboelse på samme ejendom. Stald 12 ønskes dog fremover ikke anvendt til husdyrproduktion.*

***** Der er mindre end 30 m fra naboskel til stald 2. Stald 2 er en eksisterende stald og det må forventes at der tidligere har været ansøgt om dispensation i forhold til opførelse af stalden.*

Dispensation

Der ønskes dispensation i forhold til afstandskravet. Bygningen er eksisterende og det er valgt at denne stald fremadrettet skal anvendes til slagtesvineproduktion. Dettets skyldes at stalden er af nyere dato. Der må tidligere have været ansøgt om dispensation i forhold til afstandskravet i tidligere ansøgningen. Der ændres ikke på staldens beliggenhed.

Landskabet og planforhold

Ejendommen er beliggende i landzone i område 21-050-230, Landområde øst for Tømmerby. Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde samt indenfor værdifulde kulturmiljøer.

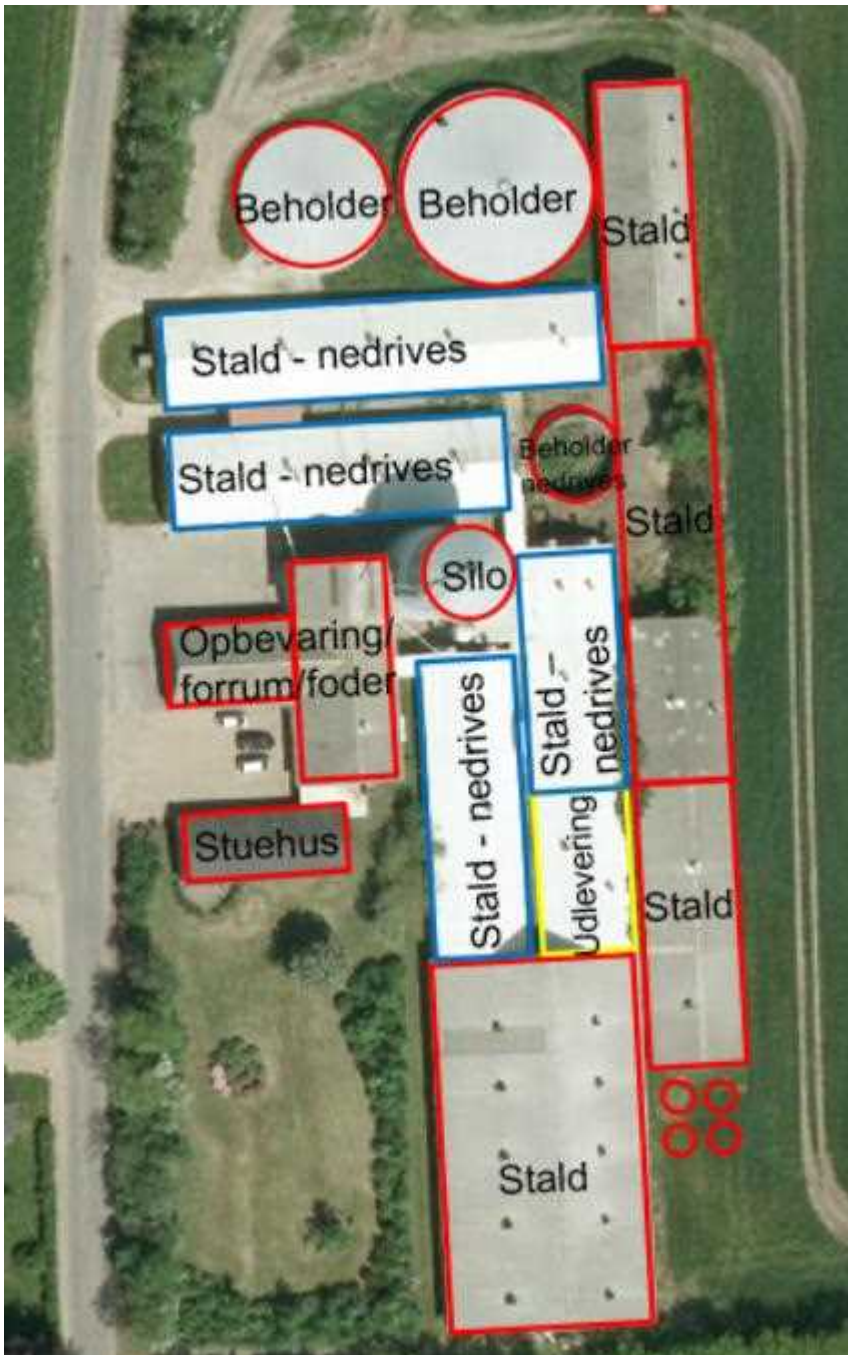
Nærmeste natur omkring ejendommen er en mose, beliggende ca. 520 m vest for ejendommen. Se alle beregninger til naturområder i skema nr. 218748.

Produktionsbygningerne er fri af skovbyggelinjer, kirkebyggelinjer, å- og søbeskyttelse samt lign. bygge- og beskyttelseslinjer.

Der ønskes ændring af produktionen, således at husdyrproduktionen ændres fra søer til slagtesvin. En del af eksisterende stalde ønskes taget ud af drift. Produktionsarealet vil blive ændret fra 4.640 m² til 2.086 m² eller 1.665 m² afhængig af om den nye stald opføres.

Situationsplan og anvendelse af øvrige bygninger

I forhold til eksisterende bygninger, ses ud fra nedenstående hvad de øvrige bygninger anvendes til.

Byggeriets højde og materiale

Den nye stald ønskes opført i samme dimensioner (højde og bredde) som de to bygninger der skal bygges imellem. Dette betyder at den nye bygning vil være ca. 7 m og 11 m bred. Taget vil blive opført i en grålig farve og bygningen vil blive opført i lyse/lysgrå elementer (som eksisterende stalde).

Oversigt over bygningerne, der ønskes bygget sammen

Alternativer

Ansøger vurderer, at ved ændring af produktionen, hvor nogle af bygningerne fjernes, vil ejendommen ikke virke så stor. Ejendommen vil produktionsmæssigt blive reduceret og eksisterende bygninger vil blive brugt.

Der ønskes opført en ny stald, der vil samle staldene, så ejendommen stadig ikke vil virke så stor, i forhold til nuværende bygningssæt, der i dag er større.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte reduktion af produktionsarealet den bedste udnyttelse af eksisterende bygninger.

Anlæggets nuværende placering og indretning er lovlig og opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Esbjerg Kommune.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov så optimal effekt opretholdes og energispild undgås.

Der er tændt for lyset i staldene i dagtimer efter behov og lovkrav.

Energiforbruget er i tillægget om miljøgodkendelsen fra 2014 angivet et energiforbrug på 237.000 kWh. Dette forbrug forventes at blive reduceret til ca. 140.000 kWh, hvis den nye stald opføres. Forbruget er estimeret ud fra at der i stalden må være 0,65 m² gulvareal pr slagtesvin og produktionsarealet udgør 2.086 m² = 3.209 stipladser. Hvis der er en gennemgang på ca. 4 hold pr år, svarer dette til en produktion på 12.836 slagtesvin. Elforbruget for et slagtesvin er 10 kWh ifølge Håndbog til driftsplanlægning.

Der anvendes dieselolie til oliebrænder til udtørring af staldene.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i en del af eksisterende bygningsramme, da noget af eksisterende bygninger ønskes nedrevet. Det er ikke ansøgers vurdering, at den ansøgte ændring af produktionen og dermed godkendelse fra stiplads til produktionsareal vil medføre store ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for ejendommens nuværende energiforbrug.

Vandforbrug

Alle drikkeventiler er placeret over foderkrybber, således at vandspild opsamles i foderkrybber og vandspild undgås.

Stald og stuehus forsynes med vand fra Bramming Vandværk. Det estimerede vandforbrug kendes ikke, men vil være mindre end det tidligere angivne vandforbrug, da besætningen reduceres.

Lovpligtig overbrusning er tids- og temperaturstyret. Stalde sættes i blød før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Vandforbruget for et slagtesvin på drænet gulv er 560 l (oplyst i håndbog for driftsplanlægning 2015). Hvis der tages udgangspunkt i en produktion på 13.500 slagtesvin (32-107 kg) svarer dette

til et vandforbrug på 7.560 m³. Der vil dog være variation i produktion i antallet af slagtesvin, da der ved denne godkendelse ikke vil fremgå et bestemt antal slagtesvin, men i stedet et godkendt produktionsareal.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og ny bygningsramme, som overordnet ønskes reduceret. Det er ikke ansøgers vurdering, at den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads- til produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende vandforbrug.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring samt udbringning af husdyrgødning.

Lugtemissionen fra staldene og geneafstanden fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende: Afstand til nærmeste byzone (Bramming) er ca. 1.100 m, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Bramming) er ca. 1.100 m. Afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er 101 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 100 m.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes til vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med ændring af et husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet skal sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i husdyrgodkendelse.dk efter to metoder, hhv. den ny lugtberegning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde"). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskema 218748 vil afstande i forhold til byzone være 1.129,8 m, samlet bebyggelse 1.133,6 m og enkeltbeboelse 169,1 m. Til nærmeste enkeltbeboelse er den vægtede gennemsnitsafstand kortere end den korrigerede geneafstand ved beregning efter den NY-beregningsmodel.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til samlet bebyggelse og byzone er i denne ansøgning overholdt. Lugtgenekriteriet er ikke overholdt for flere staldafsnit til nærmeste enkeltbeboelse beregnet efter den NY-lugtberegningsmetode, men overholdt efter FMK-modellen.

Da lugtgenegrænsen er overholdt efter FMK-modellen, er der udarbejdet OML-beregninger, som mere præcist beregner afstanden for hver 10° i alle retninger. I OML-beregningerne er afstanden til nærmeste enkeltbeboelse overholdt, da lugtgenekriteriet ikke er overskrevet (bilag 2 og 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Tømmerbyvej 13	0	NY	213,1	170,5	169,1	Nej
Tømmerbyvej 19	0	NY	213,1	213,1	254,3	Ja
Tømmerbyvej 21	0	NY	213,1	213,1	342,3	Ja
Industrivej 79	0	NY	459,8	459,8	1133,6	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	611,8	611,8	1129,8	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	611,8	611,8	1736,9	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Konsekvenszone: 753 m

Ansøgningsskema 218748

Lugtberegningerne foretaget i scenarieberegning 222204, er overholdt. I denne ansøgning ønskes der ikke opført nye bygninger, men ændring af produktionen i eksisterende bygninger.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Tømmerbyvej 13	0	FMK	144,9	144,9	151,8	Ja
Tømmerbyvej 19	0	NY	159,5	159,5	261,5	Ja
Tømmerbyvej 21	0	NY	159,5	159,5	345,8	Ja
Industrivej 79	0	NY	356	356	1132,9	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	484	484	1129,1	Ja
Tømmerby By, Bramming	0	NY	484	484	1741	Ja

Konsekvenszone: 627 m

Ansøgningsskema 222204

Konsekvensvurdering

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, med god afstand til både samlet bebyggelse samt byzone. Lugtberegningerne er i den ene ansøgning suppleret med en OML-beregning.

Støj

I forhold til støjregnearket "Orienterende Støjberegning", vurderer vi ikke at værktøjet kan anvendes til landbrug, da kildestyrketabellen beror på forældede data.

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transport til og fra ejendommen, vil primært foregå i dagtimerne, og vil i sig selv kun medføre kortvarige støjpåvirkninger.

Ved flytning af grise til/fra ejendommen, vil dette primært foregå i dagtimerne og det forventes ikke at påvirke omgivelserne.

Ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt kører mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og føre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet at være meget lavt.

Kompressor til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens skel.

I forbindelse med levering af foder, vil der ikke opleves støj, da dette tippes af i eksisterende grad og transporteres i indendørssiloer med eksisterende transportanlæg.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i en del af eksisterende bygningsramme, som ønskes reduceret.

Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil have afgørende konsekvenser for produktionens støjbidrag til omgivelserne.

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Da der udelukkende foretages indblæsning af foder, vil der ikke forekomme støvgener fra ejendommen ved håndtering af foder. Der kan forekomme støv ved transport på ejendommens interne veje. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering vil kunne foregå uden at det medfører støvgener.

Der vurderes ikke at være væsentlige støvgener i forbindelse med driften.

Se nedenstående oversigt: Støv- og støjkilder for placering af disse på bedriften.

Konsekvensvurdering

Produktionen vil fremadrettet komme til at foregå i en del af eksisterende bygninger, samt en enkelt ny bygning, der vil forbinde de tilbageværende bygninger.

Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads til produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have afgørende konsekvenser for produktionens støjbidrag til omgivelserne.

Lys

Produktionen foregår i delvis lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Over døre og porte er der placeret udendørs belysning. Styring af udendørs belysning er ved hjælp af følere.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning om natten, hverken i staldene eller udenfor bygningerne.

Ejendommen er indrettet således at udlevering af dyr kan ske uden at lyset fra udleveringsrummet generer.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende bygningsramme, som ønskes reduceret og eksisterende husdyrproduktion ønskes ændret fra søer til slagtesvin.

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads- til produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende lysbidrag til omgivelserne.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilde, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald. Der er indgået aftale med autoriseret firma omkring bekæmpelse af rotter og mus.

Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrlaboratoriet).

Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporteres i forbindelse med husdyrgødning, foder, samt almindelig leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transporten;

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
30-kg grise (til)	Lastbil/traktor	30-kg grise transporteres til ejendommen i lastbiler. Transporterne foregår på hverdage, indenfor normal arbejdstid (kl. 6-17). Der forventes et årligt antal transporter med 30 kg's grise svarende til 60 transporter, da antallet af transporter er anslået. Produktionen er ved denne ansøgning ikke etableret.
Slagtesvin (fra)	Lastbil	Slagtesvinene transporteres fra ejendommen i lastbiler. Slagtesvinene afhentes 1 gang ugentligt i tidsrummet fra kl 04-10, primært på hverdage. Ejer har ikke indflydelse på afhentningen, da dette foretages slagteriet. Det forventes et årligt antal transporter på 52. Dette antal er anslået, da produktionen og ændringen ikke er foretaget, før denne ansøgning er godkendt. Antallet 52 er anført, da det forventes at grise bliver afhentet 1 gang ugentligt. Det kan ikke afvises at der i nogle uger vil komme 2 transporter, eller der samme dag kommer to lastbiler.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen efter behov (ca. 2 gange ugentligt). DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Indkøbt foder	Lastbil	Indkøbt foder leveres fra foderstof, hvor der kommer en leverance ca. 2 gange ugentligt. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.30-17.00. Det forventes at der vil komme ugentligt som også anført. Dette kan dog variere – derfor anføres der et antal transporter svarende til 100 transporter i året.
Gylle	Lastbil	Husdyrgødningen afhentes af biogasanlæg og kommer tilbage i tankene efter afgang. Herefter udbringes det afgassede gylle på arealerne. Biogasanlægget afhenter gyllen 3-4 gange ugentligt, hvilket betyder 190 transporter.
Gylle til arealerne	Traktor	Der vil blive udkørt 116 læs gylle til de omkringliggende arealer.

Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til og fra ejendommen. Den ansøgte omlægning fra stiplads- til produktionsareal samt reduktion af husdyrproduktionen på ejendommen forventes ikke at aflede væsentlige ændringer i trafikken til/fra ejendommen.

Døde grise opbevares til afhentning på dertil indrettet plads.

Mængden af foder samt husdyrgødning til/fra ejendommen forventes ikke at stige i fremtiden.

Ud over de beskrevne transportere med foder, er transport med husdyrgødning den primært del af det samlede antal tunge transportere.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transportere til og fra husdyrbruget forventes at blive reduceret, da produktionen ændres fra søer til slagtesvin. Antallet af transportere vurderes ikke at afvige fra hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Der laves E-kontrol for besætningen
- Der udarbejdes og indberettes det årlige lovpligtige gødningsregnskab
- Gyllebeholdere kontrolleres minimum hver 10. år

Med ovenstående, er der redegjort for at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjæpes.

Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet egenkontrol for ejendommen og det vurderes at driften på husdyrbruget lever op til de gældende regler. Driften af husdyrbruget forventes samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler

Gylleudslip

Gylleudslip kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte eller ved at en gylletank kan sprænge.

Dette kan medføre nedsivning af gylle til grundvand eller afstrømning af gylle til vandløb. Der kan ligeledes forekomme spild af gylle i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risikoen for gylleudslip minimeres ved at medarbejderne har fået en grundig instruktion i de enkelte arbejdsfunktioner (herunder også pumpning af gylle). Maskinerne vedligeholdes løbende og ligeledes er beholderne tilmeldt til lovpligtige beholderkontroller.

Udslip af skadelige stoffer

Hvis der skulle opstå uheld med skadelige stoffer, vil kommunens miljømyndighed samt alarmberedskabet blive kontaktet.

Kemikalier

Der opbevares ikke kemikalier på denne ejendom.

Medicin

Medicin opbevares efter forskriften og i køleskab og afleveres til godkendt modtager, således at der ikke sker udledning til miljøet.

Olietanke

Der forefindes en olietank på 5.900 l på ejendommen. Olietanken er placeret på fast bund uden afløb. Ved at placere tanken på fast bund, er det muligt at observere et evt. udslip.

Konsekvensvurdering

Det vurderes at håndteringen af husdyrgødningen foregår efter lovgivningens forskrifter og at husdyrbrugets samlet set håndtere ovenstående risikoelementer efter forskrifterne og Det vurderes, at opbevaring af forbrugsstoffer håndteres ansvarligt og med fokus på at undgå utilsigtede skader på miljøet samt omgivelserne.

Spildevand og regnvand

Spildevand

Ændringen af husdyrbruget i eksisterende stalde, medfører ingen ændringer mht. håndtering af spildevand på ejendommen i forhold til husdyrbrugets drift.

Spildevandet fra bedriften består af rengøringsvand fra staldanlæg, der ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra eksisterende bygninger ledes hhv. til rørledning, der via grøft har afløb til Sneum Å og til gyllebeholder.

Tagvand

Tagvandet fra den nye bygning, ledes sammen med tagvandet fra eksisterende bygninger, således at al tagvand ledes til Sneum Å.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende bygningsramme som dog ønskes reduceret, da nogle af bygningerne ønskes nedrevet.

Alle stalde er opført i hht. Gældende lov og afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med tidligere godkendelser af bygningsmasse vurderet og godkendt afledningsforholdene.

Husdyrgødning og foder

For beskrivelse af risici henvises til Beredskabsplan – se vedhæftet.

Opbevaring af foder

Ejendommen anvender færdigfoder, der opbevares i en af bygningerne.

Opbevaringskapacitet

Udover husdyrgødning samt vaskevand fra produktionen tilledes vand fra befæstede arealer. Husdyrgødningen opbevares i fortank, gyllebeholder samt i kanaler under stalden. Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere svarer til 9.800 m³. Der sker ingen ændring af opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne efter denne ansøgning.

Den lille gyllebeholder vil blive nedrevet, da der ved eftersyn er konstateret at tanken er i dårlig stand.

Konsekvensvurdering

Eftersom den ansøgte miljøgodkendelse medfører mindre ændringer i foderforbrug og ingen ændring i forhold til opbevaring, er det ansøgers vurdering at de bestående vilkår til driften kan opretholdes uden ændringer. Således fastholdt ved vilkår til skadedyrsbekæmpelse og renholdelse af udenomsarealer ved siloer.

Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens §11 og 12. Dette forhold kan på tilsyn kræves dokumenteret. Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre at produktionen til stadighed har rådighed over den nødvendige kapacitet.

Affald

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald opbevares i industricontainer og bortskaffes til godkendt renovatør.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering til godkendt modtager.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til produktionens håndtering og opbevaring af affald. Vilkåret vil blive kontrolleret ved tilsynsbesøg på ejendommen, hvor man også løbende har en dialog omkring forbedringer og nye tiltag på området.

Det er ansøgers vurdering at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og denne håndtering.

Ammoniakemission

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3918,7	154,8	4073,4
Nudrift	5386,2	154,8	5541,0
8 års-drift	5492,5	154,8	5647,3

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4073,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-1573,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-1467,6** (kg NH₃-N/år)

Ansøgningskema 218748

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3053,2	154,8	3208,0
Nudrift	5386,2	154,8	5541,0
8 års-drift	5596,9	154,8	5751,7

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3208,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-2543,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-2333,0** (kg NH₃-N/år)

Ansøgningskema 222204

Virkemidler til ammoniakreduktion anvendt i ansøgt drift

- Delvis fast bund i dele af stalden
- Fast overdækning af gyllebeholdere
- Hyppig udslusning i stald 2 (kun i ansøgningskema 218748)

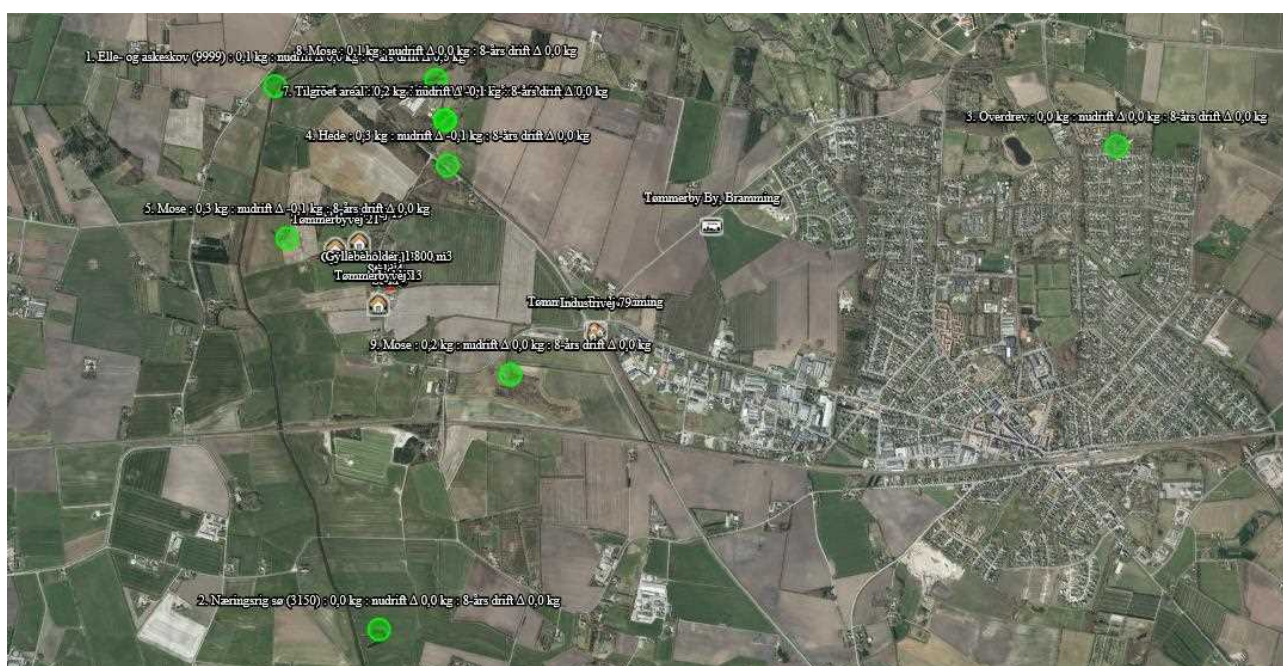
Konsekvensvurdering

Husdyrgodkendelseslovens krav til opfyldelse af BAT er opfyldt.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen blive stillet vilkår til staldens bundtyper. Det er ansøgers vurdering at dette er tilstrækkeligt til at fastholde det beregnede udledningsniveau for ammoniak fra ejendommen.

Påvirkning af natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
9. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	-0,1	0,3
8. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	-0,1	0,1
7. Tilgroet areal	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	-0,1	0,3
6. Hede	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	-0,1	0,3
5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	0,4
4. Hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	0,4
3. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
2. Næringsrig sø (3150)	Kategori 1	Ansøger	2	V	0,0	0,0	0,0
1. Elle- og askeskov (9999)	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,1

Konsekvensvurdering

KATEGORI 1 – Elle og askeskov (9999)

Der er kumulation med to eller flere husdyrbrug beliggende mellem ansøgers drift og det markerede naturpunkt.

Der skal jf. bilag 3 vurderes på totaldeponeringen til naturtypen, kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal deponering til naturområdet på 0,7-0,4-0,2 kg NH₃-N pr ha pr. år afhængig af antallet af andre

husdyrbrug der med deres produktion bidrager til afsætningen i samme naturpunkt. Besætningen deponerer efter ændringen 0,1 kg NH₃-N pr ha pr år.

Den ansøgte ændring opfylder således kravet til deponering på kategori 1 naturen.

KATEGORI 1 – Næringsrig sø (3150)

Der er kumulation med to eller flere husdyrbrug beliggende mellem ansøgers drift og det markerede naturpunkt.

Der skal jf. bilag 3 vurderes på totaldeponeringen til naturtypen, kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal deponering til naturområdet på 0,7-0,4-0,2 kg NH₃-N pr ha pr. år afhængig af antallet af andre husdyrbrug der med deres produktion bidrager til afsætningen i samme naturpunkt. Besætningen deponerer efter ændringen 0,0 kg NH₃-N pr ha pr år.

Den ansøgte ændring opfylder således kravet til deponering på kategori 1 naturen.

KATEGORI 2 - Overdrev

Der er et kategori 2 overdrev beliggende øst for produktionen i en afstand af 3,9 km. Der skal jf. bilag 3 vurderes på totaldeponeringen til naturtypen. Kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal deponering til naturområdet på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen deponerer efter udvidelsen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Den ansøgte udvidelse opfylder således kravet til deponering på kategori 2 natur.

KATEGORI 3

Mose

Naturtypen kræver ikke kumulativ vurdering.

Der er beliggende tre moser indenfor 1.000 m fra ejendommen. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter godkendelsen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Hede

Der er to §3 heder beliggende indenfor ca. 800 m fra ejendommen. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter ændringen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Tilgroet, lysåben skov

Der er et tilgroet, lysåben skov beliggende ca. 800 nordøst for ejendommen. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter ændringen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør af produktionen, vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Dette betyder at produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres. Al miljøaffald vil blive bortskaffet efter den til enhver tid gældende lovgivning.

BAT ammoniak

Beregnet BAT-emissionsgrænse ammoniak

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3918	155	4073
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3919	155	4073
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Ansøgningsskema 218748

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3053	155	3208
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3053	155	3208
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ansøgningsskema 222204

Den beregnede BAT-emissionsgrænse er således opfyldt for begge beregninger.

BAT – management:

I henhold til BREFF dokumentet er der BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejds gange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Bedriften er leverandør til Danish Crown og efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"-produktstandard. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management.

- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

BAT – foderstrategi:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således tilpasses udfodret mængde løbende til dyrets vækst og behov.

BAT-vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Vandforbruget registreres i regnskabet
- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducerer vaskevandsforbruget
- Der udføres regelmæssig afprøvning af drikkevandsventiler for at undgå spild.

Belysning

- Ejendommen har belysning på udleveringsrampe, som kun vil være tændt når der er behov for det
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

Ventilation

- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer, bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

BAT- opbevaringsanlæg

- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.

- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Valg og fravalg af teknologier

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Der er ligeledes foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen er anvendt bedst tilgængelige teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst muligt omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	Eksisterende stalde er overvejende etableret med BAT-gulve.
Overbrusning	Der overbruses i staldene i forhold til lovgivningen. Overbrusningen giver en forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturreguleringen er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, - der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativet.
Gødningsopbevaring/ teltoverdækning	Der er etableret fast overdækning på begge gyllebeholdere. Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse og omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker kan anvendes for at reducere ammoniakudledningen, men anvendes primært til lugtreduktion. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Biologisk luftvasker er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse. For at investere i en biologisk luftrensning, vil dette koste minimum 250.000 kr. (oplyst af SKOV). Udover investeringen vil der også komme løbende udgifter til strøm, vand osv.
Ændring af ventilationsafkast	Ved ændring af dyreholdet i staldene, vil der blive ændret på ventilationen, som også beskrevet i tidligere medsendte OML-beregning.

Kemisk luftreenser	<p>Kemisk luftreenser kan anvendes for at reducere ammoniakudledningen, men anvendes primært til lugtreduktion. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p> <p>Kemisk luftreenser er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse.</p> <p>Der er indhentet pris fra Munters, der oplyser at standardprisen er 395.000 kr. (ekskl. Moms), dertil kommer installering der koster 7.000 kr. (ekskl. Moms). Dertil kommer ligeledes omkostninger til den daglige drift.</p>
Gyllekøling	<p>Gyllekøling er fravalgt, da der er tale om eksisterende stalde og det vurderes ikke at være rentabelt at etablere gyllekøling i eksisterende stalde, da dette vil betyde at bunden i brydes op for at lægge køleslanger ned.</p>
Gylleforsuring	<p>Der kan være problemer med lugtgener i forbindelse med gylleforsuring. Disse forekommer oftest fra procestanken, men der kan også ske en forværring af lugtgener, hvis der sker en opblanding af forsuret med ikke-forsuret gylle. Gylleforsuring fravælges da der er tale om eksisterende stalde, hvormed der ikke kan gives sikkerhed for at gyllekanalernes beton pga. syrepåvirkningen.</p> <p>Gylleforsuring er ligeledes fravalgt, da der ikke vil kunne leveres forsuret gylle til biogasanlæg</p>

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type.

Der er i forbindelse med sagens behandling stillet vilkår til en kontinuert overvågning af besætningens belastning i lokalområdet via de kommunale tilsyn i besætningen. Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af genernes omfang og retningslinjer for problemløsning.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for sundheden hos omkringboende.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor 4.000 meter fra ejendommen. Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter kategori 1 eller kategori 2 i husdyrbrugsloven inden for en afstand af 1,1 km fra anlægget. Det vurderes derfor, at ændringen af husdyrproduktionen ikke har væsentlig påvirkning på noget særligt værdifuldt natur.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område.

Nærmeste habitatområde er Sneum Å og Holsted Ådal beliggende ca. 90 m vest for produktionsanlægget.

Det er vurderet ud fra ammoniakdepositionsregninger til nærmere liggende naturområder samt afstanden fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Esbjerg Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af ejendommen. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om.

Luftforureningen i Danmark kommer typisk fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer, brændeovne, fra erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne.

Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af ammoniakudledning, næringsstofudledning målt af dyr samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på tilknyttede arealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen.

Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i hht. bedriftens mark- og gødningsplan. Planen udarbejdes af eksperter på området og indsendes hvert år til kontrol og godkendelse i Plantedirektoratet. Arealer og gødningsfordeling er ikke længere en del af husdyrgodkendelsen for bedriften og er derfor heller ikke kommenteret yderligere i materialet.

Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

Materielle goder, kulturarv og landskab.

Anlægget er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Landskabet er åbent med læhegn langs markerne.

Området omkring ejendommen indeholder ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Der godkendes et husdyrbrug i eksisterende ramme. Således er aktiviteterne samlet hvor man kan få optimal udnyttelse af staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, -forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning. Anlægget fremstår som en større, men samlet enhed der knytter sig til adressen og de aktiviteter der allerede er på stedet.

Staldanlægget fremstår i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne og det omgivende landskab. Eksisterende velplejede beplantning omkring ejendommen skærmer bygningerne i landskabet.

Ansøger vurderer, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.